

DOMOVINA

Upravnišče „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročniki za tuzemstvo: četrtletno 7-80 Din, polletno 13 Din, celoletno 24 Din; za inozemstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. — Račun poštno hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

K predložitvi zakona o neposrednih davkih

Deset mesecev je rabila «seljaška» vlada, da je že poprej izdelani načrt zakona o neposrednih davkih predložila Narodni skupščini. Ako bi bila po svoji obljubi to storila že lansko jesen, bi bil danes zakon že lahko pod streho.

Bodi kakorkoli, v načelu smo zadovoljni, da je vsaj zdaj ta zakon prišel pred Narodno skupščino. Ne verjamemo sicer, da bo sprejet takoj. Nasprotno, zdaj bodo prizadeti šele začeli proučevati posledice in bodo ruvali zoper izenačenje.

Tudi mi, ki se že leta borimo za predložitev tega zakona, ne bomo kupili mačka v žaklju, ker ne zaupamo v radičevce, da so dobro branili interese našega ljudstva. Glasjati moram zlasti, da g. Pucelj ni ničesar storil, da bi se načrt popravil v korist naših kmetov in obrtnikov.

Zakon je v glavnem izdelan skrbno. Če ga mi obdelujemo, storimo to iz stvarnih razlogov.

Po novem zakonu ostane zemljiški davek, hišni davek, davek od obrti, davek na podjetja, ki morajo polagati javne račune, in davek na skupni dohodek (do sedaj osebna dohodnina). Invalidska in komorna doklada ter prometni davek ostaneta neizpremenjena.

V tem članku obdelujem zakon s stališča našega malega človeka, to je kmeta in malega obrtnika. Žal, moram pred vso javnostjo poudariti, da so radičevci tako slabo zastopali interes teh slojev, da prideta kmet in obrtnik prav za prav na slabše.

Kar se kmetovalca tiče, naj bi znašala zemljarina (zemljiški davek) 20 % od katastrskega čistega dohodka (kakor doslej). Katastrski čisti dohodek pa se ima dvigniti na «srednje gospodarske prilike od 1. julija 1925 do 30. junija 1926». Kaj to pomeni? Ne bodo se samo spremenile krone v dinarje, ampak na podlagi cen med 1. julijem 1925 in 30. junijem 1926 se bo dvignil čisti dohodek s količnikom, ki ga bo določila komisija samih uradnikov. Kaj pa, če se pozneje dinar še dvigne? Če torej cene kmetijskih pridelkov še padejo. Zakon nima določbe, da bi se v dinarjih izraženi novi katastrski čisti dohodek potem kaj znižal.

V teh določbah tiči velikanska nevarnost za kmeti in izraziti moram svoje veliko začudenje, da je radičevska stranka brez pomisleka pristala na ta strahoviti nož «srednjih prilik od 1. julija 1925 do 30. junija 1926».

Čemu se zove «seljaška», če pristane na tako poslabšanje položaja?

Tudi pri obrtnikih radičevci niso pazili na malega človeka. Davek od obrti (današnja pridobnina) je bil doslej precej nizek, zato pa je bila dohodnina strašna. Odslej bo dohodnina milejša, ostrejši pa bo davek od obrti. Vse obrti se razdele v tri skupine; prva bo plačevala 12 % od čistega dohodka, druga 8 %, tretja 2 %. 12 % ni malo, zato smo bili radovedni, kako so obrtniki razvrščeni. V prvo skupino spadajo vsi obrtniki razen onih, ki delajo z največ dvema nameščencema, med katere se štejejo tudi vajenci. Torej obrtnik z enim pomočnikom in dvema vajencema je v prvi skupini in plača 12 % od čistega dohodka. V drugi skupini je obrtnik, ki je sicer izdatno nižja od dosedanje, vendar je še vedno prav občutna.

V drugi skupini (8 %) so advokati, notarji, zdravniki, zraven pa mali obrtniki z največ

dvema nameščencema. V tretji skupini (2 %) so delavci v akordu in sploh osebe, ki brez stalnosti delajo drugim.

Vidimo torej, da so gg. radikali in radičevci malega in srednjega obrtnika udarili z 12 %, advokate in notarje pa z 8 %. Lepa je taka seljaška stranka!

S tem zanikrnim ter kmetu in obrtniku sovražnim postopanjem radičevcev je vsej borbi za izenačenje davkov zadan hud udarec. Srbijancem zakon ne more iti prav v tek, ker dobe hujša bremena pri hišnem davku in morajo pogoltniti tudi dohodarino. Moramo pa krivični zakon kritizirati tudi mi «prečani», ker ne moremo iz ljubezni do izenačenja uničiti našega kmeta in obrtnika, ki je g. Pucelj predložil.

Samostojni demokrati, zvesti svojim volilcem, bomo stali na braniku interesov našega kmeta, obrtnika in delavca.

Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav.

Belokranjci!

Dne 13. t. m. bo obiskal prvič našo Belo Kranjino narodni poslanec gospod

SVETOZAR PRIBIČEVIČ.

Prvič bo stopil med nas mož jeklene volje, ki v političnem življenju ne pozna kameleonstva, temveč le ravno črto, mož, ki s svojim čistim značajem in neomadeževano preteklostjo stoji daleč od današnje korupcije, ki se je na žalost razpasla tudi v naši državi in ki uničuje naše

narodno gospodarstvo. Svetozar Pribečević kot neustrašen borec za narodno in državno edinstvo danes s ponosom kliče: «Domovina nad vse!» Vsi, ki želite izvedeti resnico in se seznaniti s pravim političnim in gospodarskim položajem v naši državi, prihitite na naš veliki zbor, ki se bo vršil v nedeljo 13. t. m. ob 11. uri dopoldne na Glavnem trgu v Metliki. — Sreska organizacija SDS za črnomeljski okraj.

Namesto politiki naj se posveča duhovščina vzgoji ljudstva

(Dopis z dežele)

Slovensko ljudstvo je v jedru nedvomno pošteno, vendar pa je medvojna in povojna viharna doba pustila mnoga zla med nami. Poštenjak, ki je zadnja leta zasledoval časopisje, se je moral čuditi, odkod se vzame med mirnimi Slovenci toliko tatov, vlomilcev, ubijalcev itd. Človek skoro ne izreče rad teh besed, toda pred dejstvom si ne smemo zakrivati oči. Ne smemo v svojem plemenskem samoljubju mogoče kazati samo na macedonske in črnogorske hajduke, temveč pogledjmo tudi okrog sebe! Ne smemo počenjati, kar je delala svoječasno mariborska «Straža», ki je s prozornim, grdim namenom pisala največ o grozodejstvih v drugih pokrajinah, domačih ran pa ni videla.

Ako hočemo ozdravljenja, si naših ran ne smemo prikrivati. Treba je začeti pameten boj proti alkoholizmu, ki je prepogosto vzrok zlega dejanja. Treba je ljudstvo vzgajati in izobraževati ter ga ne uavajati v svetohlil-

stvo. Ne učiti ljudi potuhnjenega pobožništva, temveč odkritosrčnosti in poštenosti. Zaupaj človeku, ki te pogleda naravnost v oči, a varuj se bitja, ki hinavsko zavija oči in nagiba glavo kakor nedolžni Alojzij.

Strankarska strast je tudi često vzrok zločinskemu dejanju. Na klerikalni strani se strankarska nestrpnost naravnost neži in podžiga. Duhovščina v cerkvi s strastnimi besedami napada politične nasprotnike in hujška svoje ovčice proti njim «nejevernikom». Razumljivo je, da na podlagi podžigajočih besed svojega dušnega pastirja marsikatero omejeno bitje, ki vidi v duhovniku že nekaj nadnaravnega in nezmotljivega, naravnost gori v maščevalnosti, katero kuha tako dolgo, da ob ugodni priliki izbruhne na dan v obliki podlega dejanja.

Ni vsa duhovščina takšna, toda v večini pa menda je — vsaj na Slovenskem. Poštena duhovščina naj bi skušala svoje tovariše

odvrniti od tega pogubnega in bogokletnega zlorabljanja cerkve ter jih spraviti na pravo pot. Ni politika poklic duhovnika, temveč božja beseda in ne v zadnji vrsti vzgoja ljudstva k poštenosti. Ne sme se vzdržavati samo zunanja poštenost s pomočjo strašenja s pek-lom, temveč je treba ljudstvo preroditi v čutu za poštenost. Tu bi bilo treba mnogo več širokogrudnosti, kakor jo pozna naša duhov-

ščina, ki se žal v precejšnjem odstotku rekrutira iz manj nadarjenega dijaštva.

Poštena duhovščina naj začne tudi odlo-čen boj proti pisanju klerikalnega časopi-sja, proti sirovosti, ki iz nekaterih klerikal-nih listov kar žari. Vrzite politiko iz cerkve, a božjo ter tudi posvetno izobraževalno be-sedo vanjo, pa bo med Slovenci zopet lepo kakor v nekdanjih časih.

Politični pregled

Bližamo se novi vladni krizi. Nasprotja med radikali in radičevci so se zadnje dni zopet tako zaostila, da je v kratkem pričakovati novih pretresljajev.

Kakor znano, se je Stepan Radić obvezal predsedniku vlade Uzunoviću, da ne bo več prirejal zborovanj, marveč da se umakne na letovišče. Žilica mu pa le ni dala miru in Radić je v nedeljo navzlic obvezi priredil dva shoda, v Klanjcu ob Sotli in v Pregradu. Oba shoda sta bila sicer zelo klavrna, ker se je zbralo jedva par sto seljakov, toda

Radić je zopet brezobzirno napadal

vlado, zaveznike radikale in posebno Pašića. Njegovi izpadi so vzbudili v Beogradu ostro zgražanje in radikali so baje že čvrsto odločeni, da z radičevci prekinijo zvezo ter poskusijo sestaviti novo vlado s kako drugo resnejšo stranko.

Narodna skupščina radi zopetne negoto-vosti političnega položaja le malo dela. Ima rešiti toliko važnih zadev, a delo ne gre od rok, ker je vlada

nezmogljiva, da bi pospešila reševanje važnih zakonov. Narodna skupščina zatorej že bolj misli na poletne počitnice kakor na nujno delo in posamezni politiki so več na deželi kakor v Beogradu.

Minula nedelja je bila v političnem pogledu zelo živahna. Poleg omenjenih Radiće-vih shodov so se vršili še drugi shodi v vseh pokrajinah države. V Gornjem Milanovcu so zborovali radikali in so ostro nastopali proti

Radiću. V Somboru se je prvič pojavil pred volilci Ljuba Jovanović, ki je bil, kakor znano, izključen iz radikalne stranke, in je napadal Pašića. V Ljubljani pa so klerikalci priredili tako zvani

protikorupcijski shod.

na katerem so govorili tudi razni srbski in muslimanski politični možje. Klerikalci pač zdaj udarjajo na veliki boben proti korupciji, ker agitacija z avtonomijo nič več ne vžiga. S protikorupcijsko borbo hočejo klerikalci le zopet dvigniti svojo potaplajočo se barko. Dolgo so iskali primernega sredstva in sedaj so ga pogruntali. Toda tudi proti dr. Korošcu je vložena interpelacija radi tiste zadeve z nakupovanjem fižola, ženskih čevljev, nogavic in takih nepotrebnih drobnarij v Ameriki.

Neprimerno bolj stvarno in resno kakor vsi govorniki v Ljubljani je možnost iztrebljenja korupcije razložil voditelj SDS Svetozar Pribićević, ki je v nedeljo imel dva velika zbora, v Veliki Kikindi in v Mokrinu, kjer je ob velikanskem navdušenju tisočeri-h zborovalcev izvajal: «Vsi smo si na jasnem, da je treba korupcijo izžgati kakor kužno rano iz te države. Toda korupcije ne bomo iztrebili samo s papirnatiimi zakoni, marveč je

treba ves narod preporoditi z zavednostjo in poštenostjo.

da v bodoče ne bo več volil korupcionistov, marveč same poštenjake!»

V zunanjem svetu je bila ta teden pozor-nost obrnjena na Poljsko, kjer so v nedeljo volili predsednika republike. Z večino glasov

je bil izvoljen maršal Pilsudski, ki pa je iz-volitev iz neznanega vzroka odklonil. Baje je to storil iz strahu pred atentatom. Pri po-novnih volitvah je dobil večino glasov in bil

izvoljen za predsednika poljske republike profesor Moscicki.

ki je izvolitev sprejel. S tem bodo menda nastopili v Poljski mirnejši časi, katerih je gospodarsko razdrapana bratska država zelo potrebna.

Na Portugalskem so te dni imeli

vojaško revolucijo.

ki je uspela. Revolucionarji so sestavili novo vlado, ki ji načeluje general Kabekadas. Parlament je razpuščen in zdaj torej tudi na Portugalskem vlada diktatura.

Med Francijo in Španijo je prišlo do spora radi

ujetega voditelja maroških upornikov Abd el Krima.

ki je obema državam precej dolgo povzročal hude preglavice. Španija zahteva njegovo smrtitev, a Francija mu kot ujetemu nasprot-niku izkazuje vse časti. Spor traja dalje.

Na Angleškem je v nedeljo poteklo mesec dni, kar traja

rudarska stavka.

v kateri je udeleženi na sto in sto tisoče rudarjev. In še vedno ni izgledov za povoljno rešitev te borbe med delavci in kapitalisti.

DOPISI

JEŽICA. Sokolsko društvo na Ježici bo pri-redno v nedeljo 8. 4. 1910 svojo letno javno telo-vadbo, pri kateri sodelujejo bratska društva iz Šiške, Ljubljane in Št. Vida. Godbo bo oskrbel salonski orkester iz Zaloga. Ker je Ježica priljub-ljen izprehod Ljubljančanom, zato jim je prilika s svojo udeležbo mlademu društvu dati spodbude. Po telovadbi prsta zabava s petjem, plesom in srečolovom. Prireditel bo pri br. Ramovžu v Sto-žicah. Začetek ob 16. uri.

Anton Stražar:

Od vojaka do graščaka

(Po ljudskem pripovedovanju.)

(Dalje.)

VIII.

«Tomažek, Tomažek, ti preljubi moj sin, kako sem srečen, da te vidim!»

Tomažkovi prijatelji in znanci so z zani-manjem poslušali, ko jim je pripovedoval do-življaje iz vojne. Sem in tja je tudi prijazni stotnik posegel v besedo; dasi ni znal dobro slovensko, je toliko obvladal naš jezik, da so ga lahko razumeli vsi pivci. Vsi so občudo-vali Tomažka, posebno še radi tega, ker je bil tako priljubljen prijaznemu gospodu.

Ko so se tako pogovarjali, je prišel v go-stilno oče Tomažkov.

Znani Lukež-Pukež je kar skočil k Rihtar-ju in vpil:

«Bog te živi, Rihtar, sedaj pa vem, da ne boš več jezen name. Le poglej, tukaj sedi tvoj sinek Tomažek!»

Nagovorjeni možak je od samega začu-denja obstal sredi sobe in zmedeno buljil z očmi. Šele, ko ga je minilo prvo veselo raz-burjenje, je zagledal svojega sina.

Skoro vsem pivcem so stopile solze v oči, ko je presrečni oče objemal in poljuboval svojega sina. Šele čez nekaj časa je sprego-voril:

«Tomažek, Tomažek, ti preljubi moj sin, kako sem srečen, da te vidim!»

Tisti večer je bil plačnik za vso jedačo in pijačo prijazni Tomažkov gospodar Henrik.

Danilo se je že in petelini so oznanjevali mlado jutro, ko so šli skozi Lukovico: Tomažek, njegov gospod, presrečni oče Rihtar in vedno veseli Lukež-Pukež, ki je od samega veselja začel peti:

Tam v Gradiš'
pr' jan' hiš'
'majo gnoj na dvoriš',
pa t'ko št'mano dekle,
da ne mara zamé...

Pa ti Mica micasta,
tega ne veš, de si vsa pikasta.
Fantje te vod'jo le za tvoj nos,
falila boš skoz' in skoz'...

Prišli so tako do Rihtarjevega domova-nja.

Ko je presrečni Tomažek zagledal svojo rodno hišo, je od veselja zavriskal kakor še nikoli dotlej.

Popoldne istega dne so se Tomažek, Hen-rik, oče Rihtar in Lukež-Pukež podali na pot k bližnjemu Zaleškemu gradu. Dan je bil iz-redno lep, pa tudi okolica na obe strani ceste nadvse prikupljiva. Po dobri enourni hoji so dospeli na grad.

Stari grajski gospod je sedel na klopi pred ogromno starodavno lipo pred gradom, ko so prišli do njega. Ko je Lukež-Pukež pove-dal graščaku namen njihovega obiska, jih je stari gospod povabil s seboj v grad na do-govor.

Naši znanci so sedeli na umetno izdelanih stolih okrog velike mize, se krepčali z izbor-nim starim vinom, prigrizovali dobro svinjino ter poslušali starega graščaka, ko jim je pri-povedoval:

«Jaz sem zadnji našega rodu; nimam ne sina ne brata, ki bi mu mogel zapustiti grad in premoženje. V svojih mladih letih sem ži-vel enako kot vsi moji bližnji sosedje. Ko sem bil star 22 let, sem zapeljal zalo, našemu gra-du podložno kmečko dekle. Ta uboga sirota je rodila otroka, a jaz se nisem zmenil nič več zanjo. Ko je prišla k meni, je pokleknila pred mene in me s povzdignjenimi rokami prosila. Pa jaz sem se ji smejal in jo dal iz-tirati z grada.

Dve leti kasneje sem se oženil z drugo. Dobil sem si za ženo sebi primerno. Toda že na poročni dan sem začel piti iz grenke kupe. Ko smo se najbolje zabavali, je prišlo v grad med našo veselo družbo zapeljano dekle. Ta grozni trenotek imam še vedno v spominu. Ravno v tej sobani je stala za vrati, grozeče je vzdignila svojo desno roko in rekla:

«Rudolf, ako je Bog nad nami, te mora kaznovati!»

Nekaj let sem živel čisto srečno v zakonu. Imel sem troje otrok, dva sina in eno hčerko. Nato me je začelo zasledovati prokletstvo. Najprej mi je umrla moja žena. Komaj dobro leto za tem vsi otroci.

Nekega dne sem šel na dom zapeljane deklice. Dekle je sedelo pred hišo na klopi in govorilo svojemu — mojemu sinu: «Jožek, kadar boš šel mimo Zaleškega gradu, pljuni proti njemu!»

BEVKE PRI VRHNIKI. Dopisnik «Domoljuba» je sedaj priznal, da mu je župan g. dr. Marolt (SLS) v resnici očital, da je on zakrivil zvišanje občinskih doklad. Značilno pa je dejstvo, da je g. župan v občinski seji dne 2. marca t. l. podal svojim somišljenikom v tem pogledu ravno nasprotujočo izjavo, rekoč: «Povejte vsem našim volilcem, da so demokrati in socialisti zakrivali povišek občinskih doklad za 100 odstotkov. Tem se naj tudi zahvalijo, da bodo sedaj plačevali tako visoke davke.» Ker poznamo g. župana kot bivšega našega somišljenika, upamo, da nam bo v doglednem času podal glede omenjene neresnične trditve na našo interpelacijo zahtevani odgovor. Če je ta očitek, kakor se nam dozdeva, le nekak manevar SLS za prihodnje volitve, potem se bomo tudi mi ob primernem času poslužili nekega še nepozabljivega dogodka. Ni čuda, če je škofovo glasilo «Slovenec» ogorčeno pisalo, kaka velika množina alkohola se popije v vrhniški klerikalni občini. — Kmetje.

VRHNIKA. Na občinski seji dne 9. maja je podal klub občinskih odbornikov SDS naslednjo izjavo: Klub občinskih odbornikov SDS ugotavlja, da kljub izredno važni točki 2 današnjega dnevnega reda niso bili vabljeni vsi odborniki. Županu je znano, da se je odbornik g. Ivan Kos izselil iz Vrhnike, ni pa pozval njegovega namestnika k seji. Vpoštevajoč važnost 2. točke dnevnega reda in dejstvo, da eden odbornik ni bil vabljen k seji, izjavlja klub občinskih odbornikov SDS, da se za toliko časa odstrani od vseh sej, dokler se ne pokliče k sejam namestnik gospoda Kosa. Nadalje klub občinskih odbornikov SDS toliko časa izostane od vsake občinske seje, dokler g. župan javno ne prekliče laži, da so odborniki SDS v zvezi s socialisti zakrivali potom rekurza zvišanje občinskih doklad za 100.000 Din.

TALČJI VRH V BELI KRAJINI. Šolska mladina bo ponovila v nedeljo 6. t. m. igro «Drota Marica» za odrasle. Začetek točno ob 3. uri popoldne v šoli na Talčjem vrhu.

SPODNJE PODBREZJE. Tukaj je umrl posestnik in lesni trgovec g. Franc Petrin, znan daleč naokrog kot pošten in delaven mož. Pogreb se je vršil v ponedeljek na pokopališču sv. Kaci-

jana na Rečici, kamor so spremili pokojnega številni prijatelji in znanci.

BOČNA PRI GORNJEM GRADU. Na tozadevno prošnjo potrjujemo, da ga. Ela Kmetova, začasna šolska upraviteljica v Bočni pri Gornjem gradu, ni dopisnica našega lista in da še iz kraja, označenega v naslovu, ni poslala nikakega dopisa.

SV. ŠTEFAN PRI DOLU. Iz našega kraja, ki obsega skoro eno tretjino občine Sv. Krištof, prihaja v časopise prav malo dopisov in še ti edino-le v našo preljubo «Domovino». «Slovenskemu gospodarju» se ne zdi vredno, da bi kaj poročal o naših razmerah. Pri nas se nahaja tudi tako zvani generalni štab SLS za občino Sv. Krištof, ki bo baje odlikovan z usnjato kolajno za zasluge, ker so povišali občinske doklade od 80 na 120 odstotkov. Ti gospodje posnemajo poslanca g. Pušenjaka (SLS), ki je bil na predlog finančnega ministra odlikovan za zasluge pri povišanju državnega proračuna. Oči se nam počasi odpirajo in ne bo dolgo, ko bomo temeljito obračunali z vsemi navijalci davkov, ki nas že celih sedem let vodijo za nos s svojimi 21 poslanci. Občinska odbornika gg. Bantan in Napret nastopata proti «Domovini», toda ljudstvo ve, da «resnica v oči bode». Vsi, ki smo si «Domovino» že naročili, priporočamo, naj ta list ne manjka v nobeni hiši. — Ker so tukajšnji agitatorji SLS spoznali, da smo še daleč «za luno», bomo ustanovili v najkrajšem času javno ljudsko knjižnico, kjer bomo imeli na razpolago dovolj poštenega štiva. Vsi oni, ki si želite izobrazbe, pristopite h knjižnici ne ozirajoč se na protiagitatorje, ki nas hočejo še nadalje ohraniti v temi, da bi lažje v kalnem ribarili. Pomagati si moramo sami in Bog nam bo pomagal! — Domačini.

KURETNO NAD LAŠKEM. V nedeljo 6. t. m. ob 14. uri bo priredila Javna ljudska knjižnica pri g. Kobliču v Kuretnem domačo veselico z godbo in prosto zabavo. Vstopnina prosta. Prostovoljni prispevki se bodo hvaležno sprejemali. Prijatelji naprednih knjižnic dobro došli!

SV. LENART NAD LAŠKIM. Naša javna ljudska knjižnica prav lepo napreduje kljub temu, da so g. župnik že nastopili proti njej raz-

priznice. Vsi oni, ki si želimo malo svetlobe v možganih, smo s knjigami, ki so prav priporočljive in poučljive, zelo zadovoljni. Vsem onim, ki so k ustanovitvi knjižnice kaj pripomogli, smo vsi čitatelji iskreno hvaležni in priporočamo onim, ki še niso člani, naj se čimprej vpišejo, da lahko spoznajo velikanski pomen knjižnice za vse sloje.

SV. JEDERT NAD LAŠKIM. Tukajšnje stebre SLS je govor poslanca Pivka na demokratiški prireditvi v Rimskih toplicah v toliko omajal, da sedaj sami priznavajo, da se nahaja za celo Slovenijo pogubonosna stranka dr. Korošca na robu propada.

SV. KRIŠTOF PRI LAŠKEM. Davkoplačevalci naše občine so skrajno nezadovoljni z gospodarstvom občinskega odbora pod vodstvom župana g. Sluge. Občinske doklade so se letos povišale od 80 % na 120 % in kljub temu se ne gane cestni odbor z delom na občinskih cestah. Kanali so se povečini prestavili na sredino občinskih cest, katere so zaradi tega v deževju izpostavljene velikim podškodbam. Za slična važna popravila ni denarja, pač pa je na razpolago za pomožnega blagajnika, katerega hočejo nastaviti s prvim julijem t. l. na račun davkoplačevalcev kljub temu, da je veliki župan postavko za pomožno pisarniško moč kot nepotrebno črtal v proračunu. Ljudstvo se med sabo povprašuje, ali je to mogoče. Če bo šlo tako dalje, bo zahteval vsak odbornik od občine plačnega svojega «tolmača» in po vrhu še najbrže aeroplan.

SV. MIKLAVŽ NAD LAŠKIM. Pri nas smo v izjemnem stanju. Če greš v cerkev, si kregan, če ostaneš doma, nisi kristjan, če greš k maši v Šmarjeto, si zloben, če si v poštenu družbi, si pokvarjen, če ne delaš kuluka gospodu, si lenuh. Če greš na shod naprednjakov, si smrtno grošil. Vse to je v naši hriboviti fari na dnevnem redu. Zaradi neprestanega zabavljanja s prižnice smo se že lani pritožili na knezoškofijski ordinarijat, vendar je ostalo vse brezuspešno. Cerkev je ob nedeljah slabo obiskana, ker večina nas kmetov hodi v cerkev v Šmarjeto. Če misli g. župnik, da bo z nami v 19. stoletju tako ravnal, se zelo moti. Od njega priporočenega «Slovenskega Gospodar-

Ko sem odhajal proč od doma Rozalkinega, sem šele čutil, kako me peče vest.»

Graščak je ob zaključku svojega pripovedovanja izpil kupico, pa dostavil:

«Pojdimo sedaj in oglejte si vse moje posestvo, kar ga imam!»

Nad tri ure so si naši znanci ogledovali Zaleški grad. Med tem ogledovanjem so izvedeli, da želi Henrik kupiti ta grad ne radi sebe, temveč zaradi svoje hčerke Katinke in svojega sluga Tomažka.

Razumljivo je, da so se vsi zelo čudili tej novici.

Stari, že sivolasi zaleški graščak je menil: «Gospod Henrik, ako bi ne imel gradu na prodaj, vam bi ga prodal!»

Par dni potem sta se znova podala Tomažek in njegov gospod na potovanje. Jezdila sta h Katinki in gospej s poročilom, da se vsi skupaj preselijo v kratkem na Zaleški grad.

Ko sta že jezdila proti Mariboru, je govoril gospod:

«Srečen sem, da se mi je vse po volji izteklo! Upam, da bom zadovoljen v vašem kraju, med tako poštenimi ljudmi!»

(Dalje prih.)

Narobe svet.

Teta: «Zakaj jokaš, Mihec?»
Mihec: «Ker me je oče nabil.»
Teta: «Zakaj te pa je?»
Mihec: «Ker sem se jokal.»

Ivan Albreht:

Za sina

Povest.

(Dalje.)

III.

O prijateljih in dobrih jeziki.

«Ljubi moj Bog, varuj me mojih prijateljev! Sovražnikov se bom ubranil že sam!» Ta vzdih velja gotovo tudi za Podlipčeve.

Ko je mali deček štel komaj šest let, so se začeli strašni dnevi zanj. Mladi gospodar je slišal, kamor je stopil, da ima Milanov zarod v hiši. Najsi je bilo pred leti vse preklicano, je govorica le ostala — kakor iskra pod pelom. Dolgo ni bilo slišati nič, Milan je bil izginil in vse je bilo dobro. Nenadoma je pa spet zaplamtelo.

«Ali nima čisto Drtnakovih oči, kaj, tale mali Podlipčev?»

«Pa lase!»

«In glas —»

«Cel Milan —»

«No, saj dober je le Andrej, da vse tako lepo potrpi! Vsak ne bi naredil tega!»

«Jaz bi jo nagnal!»

«Moj me ne bi niti pogledal! Še eno noč ne bi smela spati pod njegovo streho.»

Tako je šlo križem in v Andreju je začelo vreti. Bolj ko je poslušal ljudi, bolj si je domišljjal, da otrok res ni njegov. Preje tako priden in vesten gospodar, je jel sedaj zanamajati delo, posedati po gostilnah, razgrajati in pretepati ženo. Vse ji je prerekel, samo človeškega imena ji ni privoščil.

Stari Podlipec je gledal trpljenje svoje snah. Nekaj časa je sina svaril in rotill in prosil, naj bo pameten, nazadnje je pa obupal. Kajti Andrej je zarjul:

«Jaz sem v hiši gospodar, pa mir besedi!»

Da, primerilo se je celo, da je zamahnil z roko zoper lastnega očeta. Tako je nastal v tej nekdaš srečni hiši pravi pekel.

Ko je stari Podlipec spoznal, da je ves njegov trud zaman, se je umaknil in ni rekel nobene besede več. S kalnim, od žalosti zasenčenim pogledom je spremljal snaho in jo tolažil samo še natihoma.

«Potrpi! Saj morda Andrej le ni hudoben —»

«Vem, vem,» je pritrdila Julka, «hudoben ni on, ampak zli jeziki. Moja sreča jih je bolela. Zato pa je tako.»

«Le verjemi, Julka, da je še pravica na svetu!» je bodril tast. «Božji mlini meljejo počasi, pa gotovo! Danes meni, jutri tebi. Meni je žal Andreja, ker vem, da se bo vse to maščevalo nad njim.»

«Nobenega maščevanja ne želim,» je odvrnila Julka, «samo za to molim, da bi sprevidel, kako napak hodi. Naj bo vse, kakor mora biti. Pripravljena sem tudi delati pokoro za greh, ki ga nisem zagrešila. Samo da bi bilo dobro Andreju in otroku.»

Ko sta tako govorila, plane v sobo sinček in buši ves objokan:

«Mama, ata gredo! Spet bova tepena oba. Poklical sem ih, da so me tako narjuli, da me kar mrazi.»

ja» bomo zamenjali z »Domovino« in še kljub temu ostanemo kristjani.

BREZNO PRI SV. JEDERTI. Za časa sv. misi-
jna v Sv. Jederti sem bila pri spovedi. Slišala
sem neverjetne stvari. Odveza mi je bila obljub-
ljena samo pod pogojem, da se odpovem čitanju
»Domovine«. Kristus kaj takega vendar ni učil
in tudi ni zahteval. Ni čuda torej, da peša vera.
Umestno bi bilo, da bi se pometlo z vsemi, ki
uporabljajo cerkev za svoje politične mešetarije.

BREZNO PRI SV. JEDERTI. Na nedeljski seji
odbora Javne ljudske knjižnice se je sklenilo, da
se bo priredila v nedeljo 20. t. m. pri g. Petru
Kozoletu v Breznem domača veselica v prid knjiž-
nici. Pričakuje se lepa udeležba. — Odbor je
nadalje sklenil in določil pet dinarjev kazni za
vsakogar, ki ne bo pravočasno vrnil knjige.

SV. TOMAŽ PRI ORMOŽU. Tukaj je umrl
na jetiki še ne 30 let stari mladenič Vincenc
Krajnc. Bolezen si je nakopal v vojni. Bil je pri-
den in miren fant. Naj v miru počiva!

SEJANCI PRI SV. TOMAŽU. Tukaj se je po-
ročila gdč. Pepica Majcenova z g. Francom Vento
iz Oslušovcev pri Sv. Lenartu. Mlademu paru
obilo sreče v zakonskem stanu želimo vsi so-
vaščani.

JARENINA. V nedeljo 6. t. m. se bo vršil v
Jarenini zjutraj po cerkvenem opraviilu shod
Samostojne demokratske stranke. Shod bo zunaj
na vaškem trgu pri lipi. Dobro je, da slišimo en-
krat besedo o naših gospodarskih in političnih
razmerah tudi iz ust zastopnikov demokratske
stranke. Prepričali se bomo, da ni to stranka ad-
vokatov in učiteljev, kakor jo radi označujejo
njeni nasprotniki, ampak je to v prvi vrsti stran-
ka kmetovalcev, obrtnikov in delavcev, za katere
se je in se bo vedno potegovala. Na shod se vabi-
jo tudi vsi nasprotniki SDS, da slišijo tudi njeno
gledano. Gotovo ne bodo potem več kazali mrž-
nje proti njej. — Naši sokolski mladeniči in
denke se kaj marljivo gibljejo. Imajo že svojo
knjižnico, ki je velevažnega izobraževalnega po-
mena. Člani si prav radi izposojujejo knjige. Tako
je prav! Čitanje lepe knjige vedri dušo in srce
ter dviga izobrazbo. Mladenci in dekleta, vla-
njeni v našem sokolskem društvu, so lepega, do-
stojnega vedenja, slabe družbe pa se izogibljajo.
Lep značaj je veselje poštene človeške družbe.
V nedeljo 6. t. m. pa nam bodo priredili Sokoli
in Sokolice na odru predstavo. Igrali bodo veselo-
igro »Baron čevljar«. Imajo že svoj oder, ki ga je
naš vrli mojster g. Jožko Kovačec kaj okusno
izdelal. Ne zamudite priti v nedeljo gledat in
poslušati!

Uboga mati je pobledela ko stena, stari
Podlipec pa je zakrilil z rokami in zamotovilil
po sobi.
»Zdaj mi je pa dosti!« je zahropel, »vse
ima svojo mero.«
Bled, ustnice posinjele, oči krvavo pod-
plute od razburjenja, tak je pričakal stari
Podlipec Andreja.
Ko je stopil pijani sin v sobo in začel roh-
neti, se je oče postavil predenj:
»Ali veš, kje si in kaj počneš?!«
Žile na sencih so mu izstopile, glas mu je
zamiral in ves se je starček tresel od srda in
bolesti. Sin ga je nekaj časa buljil, potem pa
je začel svojo navadno pesem: kako ga je
Julka ogoljufala, kako je nesrečen, kako on
tega ni zaslužil in kako naj vse vzame zlodej,
da bo vsaj ta madež enkrat izpran.
Tedaj je zarohnel oče:
»Ali res ne veš, da koplješ s svojo neum-
nostjo sebi in nam vsem grob!?!«
To je Andreja tako raztogotilo, da je pla-
nil proti očetu. V tem trenutku je stari Pod-
lipec nenadoma povoščenal. Oči so mu iz-
stopile, zamajal se je in se opotekel ter iz-
ustil še z zadnjim naporom:
»Moja kletev bodi s tabo, Andrej.«
Potem nič več. Sesedel se je na klop in
njegove oči so se začele leseno vrteti v smrt-
nem boju.
(Dalje priložni.)

SV. DUH NA STARI GORI. Koliko je vredna
ena soba, to so lahko spoznali vsi Jurjevčani,
zlasti pa še mi pri podružnici Sv. Duha na Stari
gori. Zelo lepo je bilo od tukajšnjega krajnega
šolskega sveta, da je dal vsakemu kaplanu, ki
je poučeval verouk na naši šoli, na razpolago
sobo v šolskem poslopju. Ni pa prav, če mislijo
sedaj duhovni gospodje, da je ta soba njihova
lastnina. Ker jim politično oblastvo ni pritrđilo,
so zaigrali na druge strune, tako da bi izgledalo,
kakor da se jim godi velika krivica in se jim
odvzemajo njihove stare pravice. G. župnik bi se
v sporu zaradi sobe lahko poslužil pravne poti,
ali on je hotel pokazati svojo moč, pa je udaril
neke nedelje s prižnice v farni cerkvi pri Svetem
Juriju ob Ščavnici po našem učiteljstvu in oznanil,
da tako dolgo ne bo pri Sv. Duhu maše, dokler
ne dobi kaplan sobe nazaj. Od tistega časa ni v
naši lepi cerkvi maše. Iz istega vzroka je gospod
župnik opustil tudi staro navado in je raje vodil
križevne procesije po blatu drugim namesto k
naši cerkvi k Sv. Duhu, kakor je bilo običajno do
sedaj. Tudi žegnanja ni bilo letos na binkoštni
ponedeljek pri nas. To početje je ljudi zelo raz-
burilo in nahujskalo proti učiteljstvu. Če bo šlo
tako naprej, se bo naš kraj tako razkričal, da
kmalu ne bo hotel noben učitelj na našo šolo.
V kaki zvezi pa je prav za prav že omenjena soba
v šolskem poslopju s cerkvenimi opravili, pa
prepuščam v premišljevanje cenjenim učiteljem
in svojim sofaranom.

MURSKA SOBOTA. Dne 20. junija 1926. se
vrši javni nastop domačega sokolskega društva
v parku grofa Szaparyja, združen z veliko ljudsko
veselico in srečolovom. Nastopa se udeležijo tudi
sosednja društva. Sokolsko društvo prosi vsa
društva v Murski Soboti in okolici, da na ta dan
ne prirejajo nobenih veselice.

BODONCI. Zadnja številka Kleklnovih »No-
vina« je izšla. V njej so vse vsebine, ki so
nas šteli v demokratsko stranko spraviti. Istina
je to. Istina je pa tudi, da se našo ljudstvo gnes-
den najbolje briga za demokratsko stranko, ar je
sprevidlo, ka jemi drugi pomagati nemre. V
Kleklnovo stranko evangeličan nemre iti, ar ona
drüge vere poleg sebe ne trpi. Gospodje okoli
Kleklnovih novih, vam pa povemo, ka se zapstoj
trüдите, ka bi nas Bodančare zgrabili. Mi gremo
samo v takšo partajo, štera vse vere spoštivlje
in štera se tüdi za nas briga. Dämo vam samo
eden tanač: »Püšte nas Bodančare pri miri. Mi se
že po svoji pameti odloučimo za edno stranko.
Tüdi je nepotrebno, ka nam vi napre nosite, da
smo mi pri prvejših volitvaj vse naše votume doj-
djal na Radičevu stranko, ar to mi sami dobro
znamo. Napravili smo to zatogavolo, ar so nam
obečavali, da nam bodo pomagali. Mi smo z
njimi probali. Nejsmo pa tak nouri, ka nebi gnes-
den ne sprevidli, ka so nas zapelali. Pri bodoučih
volitvaj pa mi vsi probamo z demokratsko stran-
ko, štere voditele za Prekmürje mi v Mürskoj
Soboti mamu. To je za nas najbogše, ar jih v
Soboti vsikdar najdemo. Mi pa vsi tüdi dobro
znamo, ka Kleklnova partaja za nas nikaj nemre
napraviti, ar v Beogradi nikšega valanja nema.
Zato smo vsi za takšo partajo štera vsakšo vero
spoštivlje. To je pa samo demokratska partaja,
štera je virstvena. Za vero pa se morajo brigati
duhovniki, šteri v politiko vere ne smejo mešati.

BELTINCI. Pri nas se je mudil pred kratkim
neki državni uradnik iz Murske Soboti, ki je
prišel k nam lovit radikalov. Nalovil jih je 14.
Lepo število! Toda vsi ti so agrarni interese, ki
hočejo dobiti stavbišče. Ker jim je ta gospod
obljubil, da se bo potrudil, da jih dobijo, so se
vpisali v radikalno stranko. Kam pa bodo dali
kroglice, je pa vprašanje, na katerega gospod
agitator ne bi mogel odgovoriti. — Pri nas se
vrše velike priprave za okrožni sokolski zlet, ki
se bo vršil 13. t. m. Prvič bodo Sokoli v Beltincih
javno nastopili. Potrebno je torej, da se tega iz-
leta udeleže vsi napredni krogi iz bližnje oko-
lice. Pri nastopu sodeluje sokolska godba iz Sre-
dišča. Sokolsko društvo Beltinci prosi vsa okoli-

ška društva, da na ta dan ne priredijo nobene
veselice.

PROSVETA

Manica Komanova: Pod mečem. V knjižici
na 77 straneh je napisala pisateljica Manica Ko-
manova 12 črtic, ki vsebujejo dogodke iz žalost-
nega vojnega življenja. Poljudno in v lepem
jeziku pisane črtice bo čital vsakdo prav rad.
Knjižico, ki stane samo 20 Din, toplo priporo-
čamo. Izšla je knjižica v komisiji založbi Zvez-
ne knjigarne v Ljubljani.

BELEŽKE

+ Davčna preobremenitev ubija, kakor vsi
predobro čutimo na svojih hrbtih, predvsem v Slo-
veniji vse gospodarsko življenje. Zlasti bridko
občutijo to naši kmetovalci, katerim se dohodki
zaradi padajočih cen kmetijskim pridelkom stal-
no manjšajo, dočim se davki večajo in brezob-
zirno izterjavajo. Prav nič ne pretiravamo, ako
trdimo, da mora to stanje, če se mu ne bo pravo-
časno napravil konec, povzročiti ne samo obubo-
žanje, temveč popolno propast kmečkega stanu.
Zato ne zadostuje, da se samo izenačijo ne-
posredni davki v vsej državi, temveč je nujno
potrebno, da se ta bremena tudi zmanjšajo. Ako
merodajni činitelji tega ne uvidijo, so absolutno
nesposobni, ker si niso svesti katastrofalnih po-
sledic, do katerih mora dovesti takšna kratkovid-
na davčna politika. Ako jugoslovensko prebival-
stvo ne zmore takih bremen, je pač potrebno, da
se na odločilnih mestih prične z resnim varče-
vanjem. Saj mora biti jasno že detetu, da tako
ne more iti dalje. Kljub nujnemu vprašanju no-
vega davčnega zakona, pa se v vladi stalno igrajo
krizo, tako da ne more priti do resnega dela.
Verjetno je, da letos še ne bomo dobili novega
zakona o neposrednih davkih. Radičevci, ki so
svoječasno v opoziciji ovirali resno delo v parla-
mentu, ga sedaj, ko so sami v vladi, sploh
cnemogčajo. Stepan Radič je klobasari prejel in
klobasari sedaj po svojih shodih, za delo pa še ni
prišel. Vse njegovo delo je v tem, da je izzval že
kopico vladnih kriz ter da sedaj zopet izziva
svoje zaveznike radikale. To se menda ne more
imenovati politika resnega človeka, temveč le
politični »ples sv. Vida«. Da bi bila komedija
popolnejša, se je Stepanu Radiču pridružil še
Janez Pucelj. Bog bodi milostljiv njegovi »pre-
tkani« politiki in onim redkim pueljcem, ki se
skrbno čuvajo pred tem, da bi jim mrena slepote
padla z oči.

+ Resnica in »Slovenski Gospodar«. Pišejo
nam: V »Slovenskem Gospodarju« je neki Jare-
ninčan hotel osmešiti dopisnika »Domovine«, ki
je poročal o pretepu na shodu SLS, češ, sma-
tral je za kri to, »kar pride iz nosa«, ker druga
kri da ni tekla. Počasi, počasi, Jaka! Menda gosp.
zdravnik pač razlikuje kri od »nosne tekočine«, kajti
on je tudi preiskal krvavečo nogo. Dopisnik
»Slovenskega Gospodarja« bi menda hotel za do-
kaz toliko preliti krvi, da bi bili čevlji in obleka
premočeni. »Domovina« ne zavija resnice, kakor
to počenja v tem izvežbani dopisnik »Sloven-
skega Gospodarja«, ki morda misli, da je tako
početje Bogu dopadljivo. Nič obrekovanja in nič
laži, nič sovraštva in nič zavisti, pa si bomo vsi
dobri prijatelji, četudi politični nasprotniki. Od-
krito povemo, da pomilujemo oba rodbinska
očeta, ki sta se dala na shodu SLS v Jarenini
zavesti od strankarske zaslepljenosti k dejan-
skemu napadu na političnega nasprotnika. To ni
v zmislu ljubezni do bližnjega, katero bi morali
negovati predvsem tisti, ki nastopajo politično
pod pretvezo, da hočejo preroditi človeško družbo
v Kristusovem duhu. Hvala lepa za tako »pre-
rojenje«. Sodna kazen, ki je zadela oba možaka,
naj bo tudi resen opomin za druge!

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

DIMEK — HUD PLEVEL MED LUCERNO.

Med lucerno se prikazuje po naših krajih različen plevel, ki lucerno več ali manj škoduje. Znan nam je škodljivost raznih plevelnih trav, če se vgnezdijo med lucerno, znana pa tudi škodljivost različnih «rož», ki se vrinejo med njo in jo zajedajo in odrivajo. Med najhujše take plevela štejemo rumeno cvetoči dvoletni dimek ali temeljiček, imenovan tudi «zajka», ki ga je najti skoro povsod med lucerno, zdaj v večjem številu, zdaj zopet v manjšem obsegu. Ponekod je lucerna tako poraščena s tem plevelom, da je vsa njiva rumena in da izgleda, kakor bi ga kdo posejal. Poznamo ga po živorumenem cvetju, ki raste v gostih koših vrh vejnat razraščanih visokih stebel.

Dvoletni dimek ali zajka je nevaren plevel med lucerno, ker nam lucerno zatira in mori in ker nam daje v košnji, če jo sušimo, same trde palice in prav malovredno krmo. Steblo nam namreč po cvetju močno oleseni in izgubi s tem svojo prebavnost in tečnost. Kjer nam raste dimek, tam se lucerna umika. Razen tega nam še na ta način škoduje, da se s svojim semenom silno razmnožuje. Ko nam cvetje dozori, se raznaša po zraku slično kakor to opazujemo pri navadnem regratu ali pa pri osatu. S svojo korenino nam dimek zemljo močno izmolzuje, s svojimi tik tal razprostrtimi listi pa odriva lucerno in jo uničuje. Ravno tako škoda nam dela dimek, če se razmnoži po travniku, kjer nam daje zaradi poznejše košnje še bolj trde palice.

Kako naj pokončujemo ta plevel? Kako dosežemo, da se nam preveč ne razširi in nam ne kvari košnje? Kakor nam njegovo ime samo pove, raste ta plevel dve leti. Prvo leto se obraste pri tleh slično kakor navadni regrat; drugo leto nam požene visoko vejnat stebel, napravi številno cvetje in seme. Ker se razmnožuje samo s semenom, je to pravcati semenski plevel. Da se ga znebimo, ga je treba uničevati s pletvijo v zgodnji pomladi, tako kakor n. pr. navadni regrat, ki se tudi med lucerno prikazuje in je tudi škodljiv. Deteljščice moramo spomladi pregledati in po napadenih mestih očistiti od tega plevela. Pozneje lahko še nekaj storimo, namreč to, da plevel obglavimo, t. j. da mu porežemo ali s srpom posekamo glave, kakor hitro se pokaže razevetje. Po napadenih njivah kaže uporabljati eno in drugo sredstvo, da se ga sčasoma iznebimo. Kdor pa pušča ta plevel brezskrbno med lucerno, je sam kriv, če spravlja slabe prideleke in če se mu po taki krmi pokaže plevel tudi v gnoju in po gnoju zopet na njivi in travnikih.

GROZDNI MOLJ.

Ta škodljivec, ki nam je znan tudi pod imenom grozdni sukač, seneni črv in kiseljak, ki pa po vsem svojem bistvu in življenju še najbolj upravičuje ime «grozdni molj», se je tudi po naših vinogradih vdomačil in dela od leta do leta škodo, četudi ne tako veliko kakor na Nemškem. Po nekaterih krajih Nemčije je danes grozdni molj najhujši sovražnik ondotnih vinogradov, hujši kakor peronospora in trna uš, kajti pred obema se je laže varovati in bojevati kakor pred tem nevarnim škodljivcem. Kakor se glase poročila, je napravil lansko leto grozdni molj v Pfalciji tako velikansko škodo, da ni bilo sploh kaj trgati. Na ozemlju, ki obsega na stotine hektarov vinogradov, je bila letina tako uničena, da ni bilo niti ene dobre jagode. Ves pridelek je bil dobesedno pokončan.

Grozdni molj živi in škoduje podobno kakor žitni molj, samo da dela škodo na grozdu in da se še bolj razmnožuje, ker nastopa tekom poletja v dveh rodovih. Prvič se pokaže med grozdnim zarodom še pred cvetjem, kjer nam kot majhen črviček razjeda in uničuje cvetno popje. V tej

dobi ga imenujejo Nemci «seneni črv» (Heurwurm), najbrž zaradi tega, ker se to godi v času senene košnje. Drugič se pokaže v zelenih in kislj grozdnih jagodah, ko so debele kot grah. Odtod tudi ime «kiseljak». Tudi ta rod razjeda in uničuje jagode. Škoda, ki jo s tem napravlja grozdni molj, je tem večja, čim bolj se ta škodljivec razplodi.

Grozdni molj je metuljček, podoben navadnemu (hišnemu) ali pa žitnemu molju. Zimo preživi v podobi bube v razpokah kolja ali pa skrit za trtnim lubjem. Koncem maja in pričetkom junija izleze metuljček, ki leta ponoči po trsu, podnevi se pa skriva pod trtnim listjem. Oplojena samica znese po 35 pa tudi do 200 jajčec na zarod (kabrnke), iz katerih se zvale črvički, ki se lotijo cvetnega popja. 3 do 5 takih črvičkov lahko uniči cel grozd. Preden začne grozd cveteti, se črvički že zabubijo in sredi julija izlezejo novi metuljčki, katerih samice znesejo jajčeca na zelene jagode, da jih izvaljeni črvički zopet nadalje kvarijo in uničujejo. Škoda, ki s tem nastaja, je tako velika, da more vse potomstvo po eni sami samici v prvem in drugem rodu pokončati nad 6000 jagod ali do 20 kg grozda. Tako si lahko razlagamo velikansko škodo, katero dela ta škodljivec po nekaterih krajih vinorodne Nemčije.

Kako naj se pa bojimo proti grozdnemu molju? Najbolj uspešno ga preganjamo, če izbečemo s pomočjo zoborebcev ali pripravnih igel prve črvičke iz grozdnega zaroda. Ker je pa to delo v večjih vinogradih združeno z velikim trudom in stroški, se priporoča v novjšem času tudi proti grozdnemu molju škropljenje s pripravniimi strupi, kakršen je n. pr. Urania-zelenilo, ki vsebuje arzen. Ta strup je primešati raztopini modre galice in apna, tako da se tudi pokončevanje grozdnega molja vrši hkrati s odvracanjem peronospore. Na 100 litrov škroplilne zmesi ali tekočine je vzeti 150 do 200 gramov Urania-zelenila. Ako naj pa to delo izda, je treba napadeti grozdni zarod temeljito in z obeh strani poskropiti in sploh vse škropljenje kar najbolj pravilno in previdno izvajati.

ŽIVINOREJA BREZ TRAVNIKOV.

Večidel smo upravičenega mnenja, da je živinoreja brez travnikov nemogoča. Travniki dajejo glavno krmo za zimski čas, zato so važni in neobhodno potrebni pri vsakem gospodarstvu. Tudi poleti nam večkrat in veliko pripomorejo, če zmanjka druge krme. Jeseni nam dajejo pa pašo. Dobri, rodovitni travniki so zaradi tega v resnici velik zaklad za vsako gospodarstvo, posebno v živinorejskih okrajih.

Resnica je pa vendarle, da se dá tudi brez travnikov izhajati in da se na mnogih gospodarstvih pečajo z živinorejo brez travnikov. Vso potrebno krmo pridelujejo namreč na njivah. To vidimo po krajih, kjer manjka pravih travniških leg, kjer manjka tako imenovanih naravnih ali prirodnih travnikov. Sam sem imel svojčas priliko na Češkem, da sem posloval na veleposestvu, kjer je manjkalo travnikov, kjer so vso potrebno krmo pridelovali na njivah. Namesto, da so napravili iz njiv slabe travnike, so sejali vso potrebno krmo na njivah, in sicer v podobni večletnih deteljnih mešanici in drugih krmskih rastlin (zelene turščice, grašice, živinske pese).

To vprašanje je tudi za nas važno, in sicer za take kraje, kjer imamo sicer travnike, toda travnike, ki ne ležijo v travniških legah, ki torej niso naravni ali prirodní, ampak ki ležijo v bolj suhih njivskih legah in so zaradi tega slabi. Taki travniki bi nam veliko več vrgli, ako bi jih obdelali za njive in za pridelovanje detelj in deteljnih mešanici. Po takih legah se dá z deteljnih mešanicami veliko več doseči in boljše izhajati kakor pa s slabimi travniki. Take večletne mešanice dajejo po več košenj, dajejo bolj bogate košnje in bolj tečno krmo. Na ta način se dá še marsikje živinoreja dvigniti, kajti na vse zadnje sta obilnejši pridelek krme in boljša krma vendarle glavna pogoja za napredek živinoreje.

Kolikor slabši so naši «njivski» travniki, toliko več vredna so večletna deteljišča, ki jih uvrstimo v njivski kolobar. Kolobarjenje z večletnimi mešanicami trav in detelj je tedaj najboljši nadomestek za slabe njivske travnike. V takih mešanicah bi moralo biti dve tretjini do tri četrtine detelj in ena četrtina do ene tretjine trav, da bi odgovarjale vsem stavljenim pogojem za boljše košnje, kakor nam jih dajejo danes naši slabi njivski travniki.

Tedenski tržni pregled

ŽITO. Od zadnjega našega poročila so pokazovale žitne cene sicer nagibanje k dviganju, vendar se niso znatneje spremenile. Prilicno ugodno stanje posevkov ne dopušča večjega skoka cen. Na novosadski blagovni borzi so bile v zadnjem času naslednje cene: pšenica 305 do 312 Din, turščica 135 do 140 Din, oves 185 Din, moka «0» 490 Din za 100 kg na debelo.

ŽIVINA. Cene živini ne prikazujejo posebnih sprememb. V inozemstvo se izvažajo manjše količine.

Kratke vesti

— **Vrednost denarja.** Na zagrebški borzi se je dobilo dne 1. t. m. v devizah: 100 avstrijskih šilingov za 800-75 do 804-75 Din, 100 nemških mark za 1349-75 do 1353-75 Din, 100 italijanskih lir za 213-11 do 214-31 Din, 1 dolar za 56-49 do 56-79 Din, 100 češkoslovaških kron za 167-80 do 168-80 Din, 100 švicarskih frankov za 1096-27 do 1100-27 Din.

SOKOLSTVO

POVRATEK SOKOLOV ZMAGOVALCEV.

V soboto so se vrnili iz Francije naši Sokoli zmagovalci na mednarodni telovadni tekmi v Lyonu. Na njihov uspeh nismo ponosni samo Slovenci, temveč ves jugoslovanski narod. Sprejem zmagovalcev v Ljubljani je pokazal, da se naš narod v polni meri zaveda tega dogodka. Skoro vsi napredni hišni posestniki so okrasili hiše z narodnimi zastavami, po ulicah pa je vladalo navdušeno razpoloženje.

Na kolodvoru in pred kolodvorom so se zbrale ogromne množice občinstva, da sprejmejo zmagovalce. Na kolodvoru samem se je sokolstvo in občinstvo postavilo v špalir. Zbrani so bili na peronu tudi zastopniki naših civilnih in vojaških oblastev. Vlado je zastopal veliki župan g. dr. Baltič, mestno občino ljubljansko predsednik gerentskega sveta g. dr. Puc ter gerenta gg. Turk in Likozar. Zelo številno je bil zastopan tudi oficirski zbor z generalom g. Živkovičem na čelu, kar je napravilo na občinstvo posebno ugoden vtis. Dalje so bili navzoči češkoslovaški konzul g. dr. Resl, tajnik francoskega konzulata g. Findeisen, podpredsednik Češkoslovaško-jugoslovenske lige g. dr. Gregorin, zastopniki akademškega društva «Jadran» in drugi. Članice ljubljanskih sokolskih društev so prinesle krasne lipove vence in cvetje, da okrase vrle zmagovalce.

Ko je privozil malo po 16. uri na postajo brzovlak, je iz tisočerihih grl zaorilo «Zdravo!» Godba je zaigrala sokolsko koračnico, občinstvo pa je obsulo zmagovalce z venci in cvetjem. Posebnih ovacij je bil deležen zmagovalec svetovni prvak br. Peter Šumi.

Prvi je pozdravil sokolsko vrsto v imenu starešinstva Jugoslovenskega sokolskega saveza in vsega jugoslovenskega sokolstva starosta br. Gangl, nato veliki župan g. dr. Baltič v imenu civilnih oblastev in zastopnik bratskega češkoslovaškega naroda konzul g. dr. Resl, nakar se je načelnik JSS in vodja zmagovalne vrste doktor Murnik globoko ginjen zahvalil za veličasten sprejem.

Pred kolodvorom se je nato sestavil sprevod, ki je odkorakal z godbo na čelu po mestu. V

sprevedu je bil tudi oficirski zbor. Narodno občinstvo je raz svojih oken s cvetjem obsipalo Sokole. Med splošnim navdušenjem se je spreved ustavil pred mestnim magistratom, kjer je bil zmaovalcem prirejen oficijelni sprejem od strani mesta Ljubljane. Predsednik gerentskega sveta g. dr. Puc je s kratkim lepim nagovorom pozdravil vračajoče se zmagovalce. Za tople pozdrave se je znova pristrčno zahvalil br. doktor Murnik. Spored je nato krenil po glavnih mestnih ulicah ter se je pred Narodnim domom razšel.

H koncu še omenjamo, da je naša tekmovalna vrsta dosegla nastopna prva mesta: v prostih

vajah, v metu krogle, na drogu in v plavanju. Posamezniki pa imajo prvenstvo v nastopnih telovadnih panogah: Šumi v plezanju, Derganc v prostih vajah in v plavanju, Štukelj na drogu in v krogih ter Zupan v metu krogle.

s **Sodražica.** Sokolsko društvo v Sodražici priredi dne 6. junija t. l. ob 3. uri popoldne na vrtu brata Fajdige svoj javni nastop. Po telovadbi prosta ljudska zabava s plesom. Vabijo se vsi domači in okoliški prijatelji Sokolstva. — Zdravo! O d b o r.

„EDINOST“

Vestnik Zveze demokratske mladine v Ljubljani

PIJONIRJI BODOČNOSTI.

Smartno pri Litiji, koncem maja.

S prvim svojim vestnikom v «Domovini» je organizacija demokratske omladine stopila korak naprej. Tiho in smoteno delo organizacije prihaja v javno življenje. Mlada četa demokratov-Jugoslovenov dviga prapor **Enakosti, Bratstva in Svobode.** Pijonirji bodočnosti ustvarjajo nove demokratske trdnjave v mestu, trgu in vasi.

«Edinost» je izobraževalna organizacija, ki **druži napredno mladino.** V naše vrste spadajo poleg uradniških sinov in hčerk tudi sinovi in hčerke kmetov, obrtnikov in delavcev. Bratje in sestre po narodnosti ne glede na stan tvorijo skupno «Edinost», mladinsko izobraževalno organizacijo, katere cilj je, privedi napredno mladino do čim višje izobrazbe in ustvariti iz bratov in sester dobre gospodarje, gospodinj, politike in razširjevalce lepe demokratske ideje.

To nam narekuje ljubezen do naroda, države, dela in domačije. Jugosloveni smo, ker nas **družijo kri, demokratije smo, ker nam tako velevala zdrava pamet.**

Zgodovina nas uči, da mladina ustvarja bodočnost. Bodimo pijonirji bodočnosti, združeni v «Edinosti», organizaciji demokratske mladine. Ne strašimo se dela! V vsako vas naj gre glas, da «Edinost» je za nas. Demokracija je strla graščaka in temo srednjega veka ter rešila narod sužnosti. Zato ne iščimo opore v klerikalizmu in socializmu, ampak stavimo naše moči «Edinosti» na razpolago. Žarek demokratske svetlobe naj pride v sako vas. Ustvariti hočemo mir in zadovoljstvo, zato dvigamo prapor **Enakosti, Bratstva in Svobode.** Naj raste in cvete organizacija demokratske mladine.

PRIDRUŽITE SE NAM!

Napredovanje naših mladih organizacij nam je dokaz, da je naša ideja zdrava. Mladina, ki streliš po napredku, organiziraj se v naše vrste, da bomo vsi v slogi delali za našo boljšo bodočnost.

Vsej mladini brez razlike stanu je mesto v naših organizacijah, ki nudijo možnost vsestranske izobrazbe. Pomisliti moramo vsi, da bodočnost pripada le izobraženemu. Dolžnost vse napredne mladine je, da pridobiva čim več novih članov našim organizacijam, kajti čim več nas bo, tem lažje bomo nastopali v javnosti in tem več bomo mogli doseči.

Ne ustrašimo se težkega dela. Vse bomo premagali, ako boš ti, mladina, na svojih mestih, kadar bo treba. Vsi se moramo pripravljati, da bomo nekoč sposobni in zmožni porušiti klike in škodljive stranke, ki stegajo danes svoje kremplje po nepokvarjeni narodnozavedni mladini.

Širili bomo naše lepe ideje in vabili pošteno mladino v svoje vrste. Mi mladi bomo nekoč poklicani, da nadaljujemo politiko SDS, ko bodo naši sedanji voditelji onemogli. Mi bomo delo-

vali v občinskih odborih, v raznih gospodarskih, socialnih, političnih in kulturnih organizacijah ter drugod. Vsak član je dolžan, da dela za procvit in napredek naše organizacije, kajti le v delu vseh je jamstvo za resnični uspeh.

Naj živi mladinska napredna organizacija!
E. P.

DOMAČE NOVOSTI

* Ali ste že vrnili dopisnice z novimi naročniki? Prosimo, da storite to kmalu. Nobena dopisnica naj ne ostane neuporabljena!

* Naša kraljeva dvojica bo potovala v Anglijo. Po poročilih londonskih listov bosta naš kralj Aleksander in kraljica Marija meseca junija posetila angleško kraljevsko dvojico.

* Manifestacije ljubljanske mladine za neodrešene brate. Pod okriljem Jugoslovenske Matice je v nedeljo nad 6000 šolske mladine v Ljubljani manifestiralo svojo ljubav do zatiranih neodrešenih rojakov v Primorju in na Koroškem. Dopoldne so se vršile v obeh gledališčih in v kinu Matica slavnostne mladinske akademije, ki so bile zelo dobro obiskane. Nastopali so gojenci vseh ljubljanskih šol s pevskimi in orkestralnimi točkami, recitacijami, deklamacijami in dramskimi prizori. Po akademijah je odšla šolska mladina pod vodstvom svojih vzgojiteljev na prostor velesajma, kjer se je sestavil veličasten spreved, ki so ga organizirali funkcionarji Jugoslovenske Matice gg. dr. Pretnar, Mahkota in Vavpotič. Povorka je napravila na gledalce globok vtis.

* Mavzolej jugoslovenskim vojakom. Češkoslovaška-jugoslovenska liga v Olomucu je sklenila, da postavi na lastne stroške lep mavzolej, v katerem naj bi se položili k večnemu počitku zemeljski ostanki za časa vojne umrlih jugoslovenskih vojakov in internirancev, katerih po čiva v Češkoslovaški približno 1350. Češkoslovaško ministrstvo za vojsko je v to svrhu prispevalo 20.000 češkoslovaških kron. Z gradnjo mavzoleja so že pričeli. Mavzolej bo baje dograjen že na Vidov dan. V tem primeru bodo prisostvovali svečanosti tudi jugoslovenski Sokoli, ki se bodo udeležili vsesokolskega zleta v Pragi. Na svečanost je povabljen tudi naša vlada.

* Cankarjeva proslava v mariborskem gledališču. Društvo slovenskih književnikov se je odzvalo povabilu Mariborčanov in bo priredilo Cankarjevo proslavo v soboto 5. in v nedeljo 6. t. m. V soboto se bo vršila proslava za mladino, v nedeljo pa za odrasle.

* Spominska plošča srbskim žrtvam v Tuzli. V bosanski Tuzli je bil te dni sestavljen odbor tamkajšnjih meščanov, kateremu je poverjena naloga, da zbira prostovoljne prispevke, s katerimi se bo postavila spominska plošča onim Srbom, ki so bili leta 1914. tamkaj obošeni.

NAŠE ORGANIZACIJE.

Ljubljana. Sportni odsek je gostoval na binkoštno nedeljo v Sevnici proti tamošnjemu SK «Sava» ter zaslužen zmagal v razmerju 6 : 7.

Domžale. Ustanovni občni zbor «Edinosti» v Domžalah se bo vršil v nedeljo 6. t. m. ob 5. popoldne v restavraciji g. Bučarja pri kolodvoru. Dnevni red: Poročilo predsednika pripravljalnega odbora; pozdrav delegatov; čitanje pravil; volitve odbora in nadzorstva; slučajnosti. Po zborovanju prosta zabava. «Edinaše» iz Kamnika, Mengša in Ljubljane vabimo, da se polnoštevilno udeležijo izleta v Domžale. — Ob priliki ustanovnega občnega zbora «Edinosti» v Domžalah bo nogometna tekma ob pol 4. popoldne na sejmišču, in sicer med SK «Disk», Domžale : SK «Edinost», Ljubljana. Vabimo vse prijatelje na mnogobrojen poset.

Iz tajništva Zveze JDM. Seja osrednjega izvrševalnega odbora bo 8. t. m. ob 20. uri zvečer v društvenem lokalu. Navzočnost vseh članov odbora nujna. Pozivljajo se organizacije, ki doslej niso predložile mesečnih poročil v zmislu svoječasno izdane okrožnice, da to nemudoma store. Istotako se pogrešajo prijave glede znakov. Vse brate in sestre prosimo, da prično z zbiranjem prispevkov za tiskovni sklad zveze.

* Pismo iz Nemčije. Iz Osterfelda na Vestfalskem nam pišejo: Spoštovani g. urednik «Domovine», pozdravljamo Vas in rojake v domovini, posebno vse bralke in bralce «Domovine». Tudi mi imamo Jugoslovansko delavsko podporno društvo, ki smo ga sicer ustanovili že leta 1923., pa ni moglo napredovati zaradi vednega hujskanja od gotove strani. Na praznik Vnebohoda smo imeli dobro obiskano zborovanje. Izvolili smo nov odbor, ki je sestavljen tako, da je upravičeno upanje v dobro napredovanje društva. Pridružili smo se z našim društvom Zvezi jugoslovenskih delavskih društev v Nemčiji, da bomo pripomogli tako k enotnosti in vzajemnosti med Slovenci na Nemškem. «Domovino» bomo radi in jo prav težko pričakujemo. Spomnite se tudi Vi na nas in podpirajte naše težnje, da se bodo naša oblastva bolj pobrigala za rojake v tujini!

* Pomiloščenje vojnih beguncev. «Službene Novine» so objavile kraljev ukaz, po katerem je odpuščen kazen vsem dezertarjem, ki so se prostovoljno vrnili k svojim edinicam. Razen tega je kralj znižal, oziroma ublažil kazen večjemu številu oficirjev, podoficirjev in redovov.

* Binkoštni sejem v Metliki. V torek 27. maja se je vršil v Metliki običajni binkoštni sejem, ki je bil precej dobro obiskan. Na sejmu je bilo prigranah 1306 glav goveje živine, 223 prešičev in 55 glav drobnice. Kupčij je bilo sklenjenih precej. Cena goveji živini je bila 7 do 9.50 Din za kilogram žive teže.

* Čeniki za jamske škornje in gojzarce. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je prejela iz Rumunije prošnjo, naj bi oskrbela cenike za vodotesne jamske škornje in gojzarce. Vsled tega prosi čevlarske produktivne zadruge in posameznike, čevlarske mojstre, ki se za to zanimajo, da vpošljejo zvezi takoj cenike za zgorajšnje izdelke.

* Pogrešan izletnik. V petek popoldne pred binkoštnimi prazniki se je odpravil g. dr. Milko Lubec v Julijske Alpe in od takrat o njem ni sledu. Vsa polzvedovanja so ostala brezuspešna. Domneva se, da je postal dr. Lubec žrtev plazov.

* Smrtna kosa. V splošni bolnici v Ljubljani je umrla mati režiserja in člana Narodnega gledališča v Ljubljani g. Josipa Povheta. Zadela jo je kap v 68. letu starosti. — V soboto 29. maja je umrl v Žalcu v 76. letu starosti tovarnar in posestnik g. Josip Lorber, ki je bil zaradi svo-

rega neutrudljivega delovanja znan daleč izven svoje ožje domovine. Odlikovala ga je izredna ljubeznivost, prijaznost in potrpežljivost. Rojen je bil kot sin kmečkih staršev v Stoprcih pri Rogatecu ter se je posvetil ključavničarski obrti. Leta 1878. je otvoril v Žalcu svojo samostojno ključavničarsko obrt ter se poročil s hčerko znanega žalskega rodoljuba Janeza Hausenbichlerja. Iz obrtnika je kmalu postal tovarnar. Od leta 1898. dalje se je bavil specijelno z izdelovanjem aparatov za streljanje proti toči, leta 1903. je začel izdelovati sušilnice za hmelj, ki so danes razširjene po vsej Savinjski dolini, v Bački in na Sedmograškem. Leta 1914. je zaradi bolezni prepustil tovarno svojim naslednikom. Pokojni Josip Lorber je vzor, kako se more priti z delom do poštenega kruha. — V ponedeljek je umrl v celjski javni bolnici g. Luka Keber, čevljarji mester v Celju, v 71. letu starosti. Bil je pogrebec mestnega pogrebnege zavoda ter od nekdanj zaveden Slovenec. — V št. Juriju ob j. ž. je umrla po dolgotrajni bolezni ga. Josipina Sivkova, soproga upokojenega nadučitelja g. Antona Sivke v št. Juriju ob južni železnici. Kakor njen soprogo tako je bila tudi pokojna gospa med prebivalstvom izredno priljubljena. — Blag jim spomin!

* **Trboveljske novice.** Na izrednem občnem zboru invalidske organizacije je bil izvoljen večinoma stari odbor pod predsedstvom g. Lanišnika. — Šolska akademija učencev in učenek trboveljske šole v Sokolskem domu je zelo lepo uspela. Kakor je znano, je bil čisti dobiček namenjen za kritje stroškov šolskega izleta na Bled in Bohinj. — Na Mrzlici je bila otvorjena Hausenbichlerjeva koča, ki je popolnoma renovirana. Ob nedeljah in praznikih je dobiti čaj, kavo, mrzla jedila in pivo. — Pretekli petek je razdelil akcijski odbor med okoli 120 reduciranih rudarjev podporo v znesku 5575 Din, ki jo je naklonil akcijski odbor na Viču. — V Ameriko se je vrnil po enoletnem bivanju v domovini tukajšnji domačin g. Pavle Rozin, družabnik Avto-družbe v Trbovljah. — Občni zbor podružnice Kmetijske družbe se radi nezadostne udeležbe ni mogel vršiti. Na odborovi seji za tem je bilo sklenjeno, da se bo vršil ponovno 20. junija. — Člani dramskega odseka Sokola se marljivo pripravljajo za »Periferijo«, ki jo bodo v kratkem predvajali. — Igranje pri državni loteriji je v Trbovljah močno razširjeno. Ponovno je bilo zadetih več dobitkov z večjimi svotami. Največ je zadel pomočnik pri kleparskem mojstru g. Tomšetu, ki pa si je delil dobiček 40.000 Din z vajencem, istotam zaposlenim. — Zavod za socialno-higijensko zaščito dece v Ljubljani je priredil dvatedenski tečaj z razstavo o negi dojenčka. Otvoritveno predavanje se je vršilo v torek 1. t. m. v prostorih gospodinske šole na Vodah. Nadaljna predavanja se bodo vršila za gojenke gospodinske šole ob popoldanskih urah, za druge žene in dekleta pa zvečer. Žene in dekleta so vabljeni k obilni udeležbi. — Okrajni zastop za okraj Laško je sklenil preložiti okrajno cesto pri steklarni v Hrastniku. — Rudarska nadaljevalna šola v Trbovljah je zaključila svoje šolsko leto v nedeljo 30. maja z običajno razstavo pismenih in risarskih izdelkov. Zaključku šolskega leta je med drugim prisostvoval rudarski glavar dr. Strgar iz Ljubljane. — Na temelju policijskega poročila je bila občina primorana takoj izvršiti popravila na lesenem občinskem mostu pod staro bolnico. — Čebelarstva podružnica namerava prirediti v nedeljo 13. t. m. čebelarški tečaj pri Sv. Katarini.

* **Velikanski požar v Prigorici pri Ribnici.** V noči od ponedeljka na torek je strašen požar vpepelil v Prigorici 27 hiš in gospodarskih poslopij. Ogenj je nastal na neznan način v majhnem škodnju posestnika Mrharja ter se je spričo močnega viharja naenkrat razširil po celi vasi. Vsa vas je postala kakor žareče morje. Prizori, ki so se odigravali okrog gorečih poslopij, so bili pretresujoči. Vse se je reševalo, kar se je rešiti dalo. Obupni klici so se slišali od vseh strani. Gasilci iz sosednjih krajev so kmalu prihiteli z brizgalnicami ter skušali zajeti besnenje divjajočih elementov, a je bilo vse zaman. Kar so ljudje rešili,

je le malenkost. Žal posestniki večinoma tudi niso bili zavarovani za znatnejše vsote. Skupna škoda se ceni na blizu 3 milijone dinarjev. Pogorelee, ki so postali čez noč berači, so vzeli pod svojo streho sosedje, kjer so za silo razmeščeni.

* **Žaloigra slovenske rodbine v Franciji.** V slovenski naselbini Bruay v Franciji je rudar Feliks Kirn, rodom iz Trbovelj, v duševni zmedenosti ustrelil svojo ženo Marijo in nato še samega sebe. Oba sta bila mrtva. Zapuščata štiri nedorasle otroke.

* **Smrtna nesreča.** Na Sv. Petra nasipu v Ljubljani se je pripetila te dni nesreča, ki je zahtevala mlado življenje učenca Antona Riharja. Deček je peljal ob Ljubljani majhen voziček, ko se je nenadoma pripeljal za njim njegov tovariš in se z vso silo zaletel vanj. Posledica sunka je bila, da je Rihar z vozičkom vred zdrknil v Ljubljano. Po ponesrečenca je takoj skočil v strugo g. Marjan Kunc in ga potegnil iz vode nezvestnega. Riharja so prepeljali pozneje v bolnico, kjer pa je naslednjega dne umrl zaradi notranjih poškodb.

* **Strela ubila dva dečka.** Pretekli petek je divjalo nad Ptujem strahovito neurje, ki je zalotilo tri čevljarke vajence Vincenca Faliča, Josipa Balona in Frana Brančiča na prostem. Vsi trije dečki so se zatekli pod neko kostanjevo drevo ob obrežju Drave. V drevo pa je udarila strela in vsi trije vajenci so omamljeni obležali na tleh. Ko so pozneje dečke prenesli v bližnjo gostilno, se je posrečilo obuditi samo Faliča, za ostala dva pa je bila pomoč prepozna.

* **Strela ubila mater in sinčka.** Pišejo nam: Dne 28. maja se je zgodila v Irengi (občina Trebelno) velika nesreča. Posestnik Anton Debevc je šel s svojim sinom po opravkih v Klevevk, a njegova žena z ostalimi otroki v vinograd. Pri povratku iz vinograda je strela udarila v ženo, ki je bila v drugem stanju, in v njenega sinčka, ki je bil poleg nje. Oba sta bila na mestu mrtva. Moža so o nesreči obvestili šele na povratku domov. Nesrečnemu možu iskreno sožalje.

* **Nesreča pri delu.** Ko je bil 23letni železniški delavec Franc Mohar iz Kresnih Poljan zaposlen s popravilom tira na progi Kresnice—Laze, mu je na mokrem železniškem pragu zdrsnilo in je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno roko v komolcu.

* **Najdeno truplo samomorilke.** Te dni se je vrgla v trenutni zmedenosti v Ižico z mosta na Barju 20letna Jožefa Grščkova z Rudnika. Njeno truplo je drugega dne opazil v vodi tik pod mostom strojevodja g. Anton Brecljnik, ki ga je s pomočjo drugih izvelkel na breg.

* **Smrtna nesreča.** Minuli teden se je v Kokri težko ponesrečil g. inž. Janko Heinrihar. Prepeljali so ga v Leonišče v Ljubljani, kjer je podlegel težkim telesnim poškodbam. Pokojnikovo truplo so položili k večnemu počitku v Selcih v rodbinsko grobnico. Bodi mu ohranjen blag spomin!

* **Nezgoda.** Ko se je pripeljala posestnica Angela Podborštova iz Podgorice te dni z enovprežnim vozom v Ljubljano, se ji je na Sv. Petra cesti nenadoma splašil konj. Pričel je skakati ter se je z vso silo zaletel v okna stanovanja Marije Rogljeve. Razbil je več šip in okvir, poškodoval pa se je tudi sam. Pripetila bi se bila pa bržkone še večja nesreča, da niso podivjanega konja obdržali pasantje in na pomoč prihiteli stražnik.

* **Nesreča s kolesom.** Rudolf Pliberšek se je vozil s kolesom iz Šmartnega proti Celju. Zavozil je ponoči na kup gramoza in padel tako nesrečno, da se je težko poškodoval na glavi in so ga našli zjutraj nezvestnega.

* **Nesreča izletnikov v Kamniški Bistrici.** V soboto zvečer se je pod Kamniškimi planinami zopet pripetila težka nesreča. Šest ljubljanskih izletnikov se je proti večeru pripeljalo z avtomobilom v Kamnik ter potem krenilo peš v Bistrico. Ko so prišli do brvi pred Kapiščem, je eden izletnikov opozoril tovariše in tovarišice, da brv škriplje pod njim. Bil je že skoro na koncu 12 m dolge brvi, ko se je ta nenadoma zrušila in je vseh šest padlo v globočino. Brv je bila namreč

popolnoma strohnela in se je vdala pod težo izletnikov. Izletniki so padli približno 6 metrov globoko na tramovje starega mostu in med skale. Najresnejše je bila ranjena ena gospodičen, ki si je pri padcu izbila tudi pet zob. Tovariši so jo prenesli v najbližjo hišo, kjer so dobili vsi poškodovanci prvo pomoč.

* **Smrtna nesreča slovenskega oficirja v Novem Sadu.** Te dni so v Novem Sadu poskušali nov aeroplan, ki ga je izdelala novosadska tvornica «Ikarus». Aparat se je dvignil v zrak blizu Donave. Pilot je bil mornariški kapetan Ivan Šuman, a njegov pomočnik Fran Kalina. V višini 200 metrov je začelo letalo naenkrat padati, ker se je pokvarilo. Kapetan Šuman je padel naravnost v Donavo, kjer je utonil, pomočnik Kalina je z letalom vred treščil na zemljo in obležal mrtve. Kapetan Ivan Šuman je bil star 26 let in rodom iz Maribora. Njegovega trupla še niso našli.

* **Samomor graščaka v Braslovčah.** V ponedeljek zjutraj se je ustrelil v trenutku duševne zmedenosti na podstrešju svoje hiše v Rakovljah tik Braslovč tamošnji graščak g. Hugo Bien pl. Guldenau. Našel ga je njegov sin, ki ga je iskal v slutnji, da se je zgodila nesreča, kajti pokojnik je bil že več let težko živčno bolan ter je bil baš zadnje dni zelo duševno potr. Pokojnik je bil po rodu Nemec, ki pa se je po vojni s svojo obitelji vred lojalno uživel v nove razmere in živel s svojo slovensko sosesčino v miru. Naj v miru počival!

* **Padla v Savo in utonila.** Na Otočah so potegnili iz Save truplo mlade ženske. Bila je Antonija Zajčeva iz Zgornje Lipnice, stara 21 let. Ko je nesla v mlin v Globoko, ji je na brvi pri Čajnarju izpodrsnilo, da je padla v Savo in utonila.

* **Aretacije zaradi komunistične propagande.** Pretekle dni sta bila aretirana zaradi širjenja komunistične propagande med trboveljskim delavstvom delavca Zagore in Kokalj. Prijet je bil tudi znani Erjavec, ki je razširjal v Trbovljah brošuro z naslovom »Generalni štrajk angleškega delavstva«. Brošura, katere izdajatelj je neki Vuković iz Ljubljane, strastno napada gg. Kristana, Arha, Krušiča in Štruklja ter primerja naše razmere z angleškimi in vali vso krivdo za poraze trboveljskega delavstva na socialne demokrate.

* **Mlad malopridnež.** Iz Sv. Tomaža pri Ormožu nam pišejo: Komaj 14letni Vinko Kavčič iz Sejancev je kljub svoji mladosti že velik malopridnež. Krade kakor sraka in je zaradi tega okoliškim prebivalcem huda nadloga. Orožništvo ga je prišlo ter mu dokazalo tatvino in vlom na binkoštno nedeljo zjutraj v hišo g. Franca Magdiča v Sejancih. Kavčič je skrajno slabo vzgojen in je bil prepuščen samemu sebi. Oblastva naj bi ga oddala v državno vzgojevališče.

* **Tatvina kolesa v Murski Soboti.** Iz Turnišča nam pišejo: Dne 3. maja je bilo v Murski Soboti ukradeno pred lekarno tukajšnjemu trgovskemu vajencu Antonu Dominku kolo v vrednosti 800 dinarjev. Orožništvo je po marljivem poizvedovanju storilec po daljšem času dobilo.

* **Žena ubila moža.** V Zagorju ob Savi se je zgodil te dni strašen zločin. Žena Ivana Trebušakova je ponoči s sekiro ubila svojega moža mizarja Lovra, ga nato polila s pretrolejem in zažgala. Vzrok temu strašnemu zločinu ni prav jasen. Izključeno tudi, da je žena storila zločin v trenutku duševne zmedenosti.

* **Sumljiv nosilec zlate ure.** V nedeljo popoldne je stražnik opazil na Trnovskem pristanu v Ljubljani mladega človeka, ki se mu je hotel umakniti. Ustavil se je šele na odločen poziv stražnika, da naj počaka. Zaradi sumljivega obnašanja mu je stražnik napovedal aretacijo. Pri osebni preiskavi so našli pri aretirancu dragoceno zlato uro in več drugih malenkosti, ki izvirajo bržkone od kakega vloma. Pri sebi je imel tudi delavsko knjižico na ime Franca Poljanca, ki pa je tudi bržkone ukradena.

* **Vlom na Ratitovcu.** Na Ratitovcu pri Železnikih so te dni zlikovci vlomili v Krekovo planiško kočo. Odnegli so devet posteljnih odev, ves

ostali inventar pa se nahaja še v dolini in tako k sreči ni postal plen vlomilcev.

* **Tatvina žalne zastave.** Neki Vrlačnik, ki je zaposlen v Zagrebu in je prišel za binkošne praznike v Celje, ter njegov tovariš Majcen iz Celja sta v noči od nedelje na ponedeljek odtrgala žalno zastavo raz Vošnjakovo hišo na Kralja Petra cesti. Policija je tatu kmažu izsledila.

* **Mica Kovačeva v hlačah.** Celjska policija je prišla nekega Lutza, ki se je izdajal za inženjerja Lukmana in živel nekaj časa na tuje stroške v hotelu Evropa v Celju. Vozil se je z avtomobilom po Sloveniji, ne da bi plačal vožnjo. Pri aretaciji so našli pri njem steklenico strupa. Hotel se je najbrže še malo pozabavati na tuje stroške in končno dezertirati pred sodiščem na drugi svet.

* **Ubeg kaznjencev.** Pred kratkim sta od delavskega oddelka v Logu pri Bistrici blizu Maribora pobegnila dva kaznjence moške kaznilnice v Mariboru. Prvi je 23letni Ignac Salaj iz Črenšovcev v Prekmurju, nazadnje delavec v Ljubljani, ki je bil obsojen od ljubljanskega porotnega sodišča zaradi tatvine na tri leta težke ječe. Drugi je 27letni delavec Ibrahim Hukić iz Cazina pri Bihaću v Bosni, obsojen tudi zaradi tatvine od sodišča v Zagrebu na štiri leta težke ječe. Najbrž sta se oba napotila proti bližnji Avstriji.

* **Uboj v Kandršah.** Pišejo nam: Pred kratkim so se v neki gostilni stepi fantje in mošje. Pri pretepu je obležal mrtev posestnikov sin Jožef Marčun iz Kerzat. Povojna podivjanost zahteva še vedno žrtve.

* **Zlatnike so našli v terpentinovem milu «Zlatorog»:** ga. Acković v Jelendolu pri Dolnji vasi; Helena Dolinar, gostilničarka v Notranjih Goricah; ga. Huič v Gornji Radgoni; ga. Robek v Ptuj; ga. Viki Pogany v Čakovcu; gđc. Angela Smole v Šmarju št. 15; Fani Poljanšek v Gornjem Logatcu št. 11; Marija Mores v Kreki; Marija Jenko na Zgornjem Brniku pri Cerkljah; Ana Peterneš v Bistrici-Podbrežju; Majhenič Ivana v Mariboru - Studencih, Kralja Petra cesta št. 20; Lizi Dreml, Št. Tomaž pri Vojniku.

* **Desetorica Slovencev rekrutov 2. čete šoferskega bataljona glavne avtokomande v Beogradu** se najiskrenejše zahvaljuje za prav dobrodošli zlatnik, ki smo ga našli te dni v kosu Vašega izbornega mila «Zlatorog», katerega smo kupili pred odhodom k vojakom. Obrnili smo ga v najboljši namen. Rabili, kupovali in priporočali bomo vedno Vaše terpentinsko milo «Zlatorog». S pozdravom! Vinko Kržišnik z 9 tovariši.

* **«Brezalkoholna Produkcija»**, Ljubljana, Poljanski nasip 107, pošlje vsakemu naročniku «Domovine» zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

52

Kako je bil Pokarjev Vinko za fanta potrjen

(Zgodba iz fantovskega življenja.)

Ponočevanje je že od nekdaj razvada naših kmetskih fantov. Nekateri so ji podvrženi vso mladostno dobo, dokler ne sklonijo glave pod zakonskim jarmom ali ne opešajo pod težo trudne starosti.

Bolj kot kje drugje na deželi je bilo vasovanje vkoreninjeno na Peševju, v kmetijski vasi, ki se je raztezala na pobočju nizkega griča. Med nimi, kateri so se mu vdali v prvi mladosti, je bil Pokarjev Vinko, sin bogatega kmeta in vaškega veljaka. Komaj je zaprl za sabo šolska vrata, že je začel ponoči laziti okrog okna Zendjaneve Ivanke in poskušal vasovati.

Fantom se je zaradi tega jako zameril. Ni jih še namreč vprašal za pravico fantovstva, ki stane nekaj litrov vina in zagotovi sprejem v fantovsko družbo. Zavedal se je veljave svojega početa, pri katerem je marsikdo potrkal za posojilo. Tega pa niso uvaževali fantje, edini v zahtevi, da si mora Vinko kupiti pravico fantovanja, kakor so si jo kupili sami sebi in vsaki drugi v Peševju.

Vinko pa ni hotel o tem ničesar slišati. Vriškal in prepeval je po vasi, opazovaje fante, kam se bodo odpravili. Ko so odšli počivat ali pa na obisk v sosednjo vas, se je oddahnil in jo je ubral po svojih potih. Seveda ni bil nikoli brez skrbi, zakaj fantje so ga opozorili, da se ne bo pohvalil, kadar ga zalotijo.

Namigovanje fantov se je izpolnilo. Bila je temna oblačna noč. Dogovorili so se, da bodo izsledili Vinko ter ga prijeli pod oknom pri Zemljanu. Glavno vlogo sta prevzela Murčev Janko in Škripkov Tine, čakala sta ga skrita za skednjem s pripravljenim načrtom.

Vinko je prilezel z lestvico, oprezno jo je prislonil na okno in poslušal, od katere strani mu preti nevarnost. Janko in Tine sta si izbrala dobro skrivališče, Vinko ni mogel slutiti njune prisotnosti, ter je, prepričan o popolni varnosti, splezal na okno. Ni se še pričel razgovarjati z dekletom, ko je začutil dve močni roki, ki sta ga zgrabili od obeh strani in potegnili na tla.

«Kaj pa sedaj?» je pošepnil Janko tovarišu. «Kam ga bova zaprla?»

«V svinjak,» je odločil Tine. «Oddelek ob poti je prazen in se od zunaj zapre.»

Vinko je bil preponosen, da bi ju bil prosil prizanešenja. Molče je sprejel obsodbo in pustil, da sta ga potisnila v svinjak. Vzdihi pa je globoko, ko sta od zunaj zaprla vrata z zapahom ter se s posmehom odstranila.

Drugi dan je pri Pokarju nastalo veliko razburjenje. Zjutraj na vse zgodaj je poklical oče Vinka, da gresta orat, a fant se mu ni oglasil. Šel je na hlev, kjer je strahoma opazil, da je prazno njegovo ležišče. O tem je obvestil ženo, s katero sta se v strahu in žalosti zedinila v mislih, da je fanta kdo kam izvalil ter se mu je kaj pripetilo.

Fantoma se je smilila uboga družina, kesala sta se storjenega dejanja. Rača bi bila Vinka izpustila iz zapor, a nista mogla priti neopažena do svinjaka. V neprijetni zadregi sta stala za hlevom, ugibaje, kako bi mogla najhitreje pomagati. Napeto premišljevanje jima je prineslo izhod iz zagate.

«Pokarica bi rada kupila prašiča za plemo,» se je spomnil Janko. «Očetu porečem, da ima Zemljan na prodaj lepega mladiča; takoj ji bo povedal in ona ga pojde pogledat — tako bo Vinko dobil prostost.»

«Gotovo ga bo ogledala, da mu bo znala doleteti ceno,» je vedel Tine. «Njena navada je stikati po hlevih in svinjaki, kar pa sosedom nič kaj ne ugaja. Pravijo, da prinaša nesrečo; katerokoli žival pogleda, izgubi vso slast do jedi, zaostane v rasti, hujša in končno pogine.»

«To so menda vraže,» ga je Janko zavrnil. «Pokarica ni nevoščljiva in ne krade sreče svojemu bližnjemu.»

«Naj bo, kakor hoče,» je dostavil Tine. «Samo da jih rešimo strahu in skrbi, ki jih imajo radi fanta.»

Janko je takoj povedal očetu, ki je bil izurjen mešetar ter je novico nesel gorko svoji sosedu. Žena je v upanju na dobro kupčijo takoj obrisala solze in pazila, kdaj se bo odstranila od doma Zemljanka in šla na njivo. Želja se ji je kmalu izpolnila. Komaj je sosedka odnesla pete, že jo je Pokarica ubrala k svinjaku, da ogleda mladiča, ki ga bo kupila za rejo. Radovedno je odprla vrata, a komaj je sklonila glavo, že se je prestrašena odmaknila od svinjaka.

«Ježeš, Vinko!» je vzkliknila presenečena. «Kaj pa delaš tukaj?»

«Mama!» je viknil preplašen in planil skozi vrata.

«Povsod smo te iskali,» je vpila raztogotena. «Mislimi smo, da si se ponesrečil, zdaj pa te najdem tukaj v svinjaku. No, lep prostor si si izbral! Na lepo mesto si se postavil!»

«Mama, bodite tihi, da ne čujejo sosede. Saj vam bom vse povedal!»

Mati se je pomirila v nadi, da ji bo Vinko doma vse lepo razložil, kar pa se ni zgodilo. Preveč se je sramoval. Smilil se je celo fantom, ter ga odslej niso več preganjali.

Soteščan.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

TRETJO PREKMURSKO PISMO

Preveč sem vesel, gospon urednik, ko mi ne trbež dosti premišljevati, ka Vam naj novega napišem od naše krajine. Pri nas se je naimre nekaj takšega dogodilo, ka bode gvtušno vsakšega zanimalo, šteri «Domovino» čte. V tej slednjoj številki naše «Domovine» gospon narodni poslanec naš dr. Žerjav pišejo, ka gnesden više dvajset jezer «Domovin» med našo lüdstvo hodi. To jaz našemi gosponi poslanci rad verjem, ar je že pri nas v Prekmurji skoro pri vsakšej drugi hiži «Domovina». Znajo, gospon urednik, zaj pa ešče bole veselje mam do pisanja, ar znam, ka to bode čtelo dosta jezer lüdi. Zaj pa Vam to napreprisesem, ka se je pri nas zgodilo. Naše krajine poslanec so gospon Klekl. Šest let so že skoro poslansko plačo meli za nas, pa so nikaj ne napravili.

To vsakši zna, ka so gospon Klekl dühovnik. Ranč zatogavolo so se oni dosegamao nikdar ne bojali, ka ne bi više poslanec bili. Mislili si so: «Naše verno lüdstvo bo sikdar mene volilo, če jemi povem, ka je naša vera v nevarnosti.» Oni so sikdar kričali, ka se za vero pa avtonomijo bojüvlejo. Šest let so po Beogradu iskali avtonomijo, pa so jo ne mogli najti. Lüdstvi so sigdar pravili: «Čakajte, čakajte, mi avtonomijo že dobimo!» Istina, mi smo avtonomijo dobili samo v naših žepkih, v šterih nemamo pejnes.

Od preveč dugega čakanja je naše lüdstvo nevolno gratalo. Pa ne samo lüdstvo, tüdi pravi in pošteni dühovniki so sprevidli, ka avtonomija nas nič ne briga, ka nam ona nikšega haska prnesti nemre. Ar ti gospodje dühovniki neščejo več poslušati gospona Kleklina in dale pelati njegove škodlive politike, so dne 16. majaš v Dolnjoj Lendavi novo svojo partajo napravili. Predsednik nove partaje so pa gospon kanonik Strausz iz Dolnje Lendave. V glavnem odbori sta ešče dva gospoda dühovnika. Ta nova partaja je tüdi svoje novine vödala. Ti gospodje dühovniki pišejo v svojih novinaj: «Kak lojalni državljani nanizimo svojo zastavo, pred državo i države glavov, pred zakoni, neščejo gojiti avtonomistične misli, nego z cele naše moči ščemo slüžiti i naprepomagati državnemu edinstvo...» In dale: «Ta avtonomija (to je Kleklanova) je za nas nikaj ne vredna, pa ešče škodлива i tak nemre za nas dosegnoti nekaj... Mi smo verni kralju i državi, pa neščejo mlatiti prazno slamo avtonomije, čiravno je naš Klekl pri tem prvi mlatec, ar prazna slama ne da zrnja.»

Zaj pa dragi prijatelje Prekmürce, šteri ste ešče do slednjega pri Kleklanovoj partaji bili, pomislite, ka se to pravi. Trije dühovniki so javno povedali, ka je politika gospona Kleklina za nas Prekmürce nikaj ne vredna. Ar so Vam to povedali trije dühovniki, zaj pa te jim že mogli vervati. Gnesden pa smo že čüli, ka so se v Prekmurji že skoro vsi dühovniki od Kleklanove partaje vkraj obrnoli. Ka pa se to pravi? To se pravi, ka gospon Klekl poslanec nikdar več nedo. Zaj pač lüdstvi nemrejo več praviti, ka se samo oni za vero bojüvlejo. Zatogavolo ne, ar so pri partaji, štera je tüdi njihovo politiko osoudila, papsinski dühovniki.

Povejte mi, če takšo veliko pamet mate, što zaj pravo vero brani. Na obema krajama so dühovniki, šteri so se zavolo politike med seboj svadili.

Naša demokratska stranka je trdna kak skala. Telko blata so že njeni protivniki na njo metali, pa so je le ne mogli zadüšiti. Demokratska stranka je na pravoj pouti, pa je s te pouti nišče doj ne spravi. Gospon Klekl so našo demokratsko stranko že davno na smrt osoudili. Oni so tak gvtušni bili, ka naša stranka zgine, ka so njoj že grob skopali. Ali oni so pozabili na to, ka človek obrača, Bog pa obrne.

Istina, Bog je tak obrno, ka je Kleklanova partaja v grob spadnola. Gospon Klekl naj püstijo politiko, ar se oni na to ne razmijo. Bogše je za njih, ka pri svojem poklicu ostanejo, pa bodo

gvušno za našo ljudstvo več dobrega včinoli. Naj mi ne zamerijo, gospon urednik, če na konci pravim: Kleklanova partaja naj v miri počivle.

Prekmürski demokrat.

GROZEN UMOR.

Sv. Jurij v Slovenskih goricah, 31. maja.

V nedeljo 30. maja t. l. je prišel kmetovalec Peter Krautič v hišo Jožefa in Antonije Kos, ki se nahaja ob okrajni cesti kakih deset minut od farne cerkve pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah. Jožef Kos je namreč nabiral za mariborsko mlekarstvo tvrdko Bernhard mleko, v nedeljo pa je brez razloga izostal, in to je napotilo Petra Krautiča h Kosu, da ga stavi na odgovor radi njegove zamude. Krautič je našel hišo odprto, prvo sobo popolnoma pospravljeno in na postelji nedeljsko obleko obeh zakonskih. Ko je stopil v drugo sobo, se mu je nutil strašen prizor: Žena Antonija je ležala v postelji z razbito glavo, tako da so bili možgani raztreseni po postelji. Očividno je bila umorjena v spanju, ker je bila lepo pokrita z odejo in ni kazala nikakršnih znakov odpora. Zraven nje na tleh pa je ležal njen mož istotako z razbito glavo; razen tega je imel vse polno drugih ran. Med svojimi prsti je umorjeni držal še nekaj las, očividno lase napadalca, proti kateremu se je moral braniti le z golimi rokami. Mož je bil oblečen le v srajco in spodnje hlače. Ker je bilo v hiši vse drugo nedotaknjeno, je na dlani sum, da se je zgodil ta zverinski umor iz osvete.

Umorjena Antonija je bila lani še dekla pri pokojni Ivani Tomažičevi, ki ji je v oporoki zapustila svojo žetlarjico pri Sv. Juriju. Zgodilo se je to proti volji vsega sorodništva Tomažičeve. Radi te oporoke se je moral lanske leto notar g. Ivan Ašič, katerega je pozvala pokojna Ivana Tomažičeva, umakniti pred nasilnimi sorodniki. Umorjena zakonca še nista bila dolgo poročena.

Za storilci tega grozodejstva, ki se je zgodilo v najbolj črni fari našega okraja, so začeli orožniki takoj poizvedovati. Upanje obstoja, da bodo zločinci kmalu prijeti in izročeni pravici, ki jim ne bo mogla prisoditi druge kazni kakor vešala.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Kuhanje kokoši. Preden daste kokoš kuhati, jo namažite znotraj in zunaj z limono. Kokoš bo mehka in sočna.

Ravnanje z limono. Iz limone boste dobili dvakrat toliko soka, če jo boste imeli na peči kakih petnajst do dvajset minut.

Čiščenje mastnih ponev. Mastne poneve očistite najprej s peščenim papirjem, potem pa z mastjo in soljo, nakar jih izperite v vroči vodi.

Praktični nasveti

Nasveti za ohranitev telesne svežosti. Če imate preveč skrbi, odnosno si iz vsake malenkosti delate velike skrbi, postanete nervozni, nervoznost pa povzroča gube na obrazu ter motne oči. Če vas bo kaka stvar neprestano skrbela, boste dobili kako bolezen v želodcu, obenem pa tudi izgubili vso živahnost. Nikdar burjasto ne hitite, jejte pravilno hrano, dosti se gibajte na prostem in dosti spite. Kdor ima težje delo, naj nikar vihravo ne hiti, ker se mu bo prenapenjanje telesnih sil prej ali slej maščevalo. To vedno upoštevajte, pa boste ostali mladi na duši in telesu.

Pranje obleke in perila. Obleko ali perilo je treba prekuhavati samo deset do petnajst minut, ker sicer izgubi barvo, ako je namreč barvasto. Ko prekuhate, pridenite nekoliko modrila ter dobro izperite v milnici. Zmencajte dobro, splaknite v mrzli vodi, ovijte ter posušite.

Zmehčanje trdih čevljev. Trde čevlje namažite najprej z vazelinom, potem šele s čistilom. To jih bo zmehčalo, da bodo zopet voljni.

ZANIMIVOSTI

× **Najodročnejši otok na svetu.** Mnogo je na svetu otokov, ki se nahajajo osamljeni daleč proč od druge kopne zemlje, toda sloves najodročnejšega otoka na svetu uživa samo Tristan da Cunha, kajti ta otok se nahaja sredi med Rtom dobre nade in Rtom Hornom, 3000 kilometrov od Kapstadta, 3700 kilometrov od Montevidea, 2400 kilometrov od otoka Sv. Helene, ki mu je najbližja suha zemlja. Podnebje otoka je kljub južni legi precej mrzlo, kajti k otoku dosepejo kosi potujočega ledu. Izvor otoka je vulkanični kakor vseh drugih otokov Atlantskega morja. Tristan da Cunha obsega 116 kvadratnih kilometrov. V sredi otoka se nahaja 2550 metrov visoka gora. Za obdelovanje je primeren samo majhen del otoka. Ko je Portugalec Tristan da Cunha odkril leta 1506, otok, ki je po njem imenovan, ni bilo na njem nikakega prebivalstva. Pozneje so se nanj rešili ponesrečenci iz potopljenih ladij in tudi kolonisti so prišli tja. Denar, alkoholne pijače in zločini so na otoku neznani. Ker ribištvo sedaj ne prinaša več posebnih dohodkov, živi 130 prebivalcev otoka zelo borno. Angleška vlada je prebivalcem stavila ponudbo, da jih preseli v Južno Afriko, toda oni ne marajo zapustiti zemlje, na katero so se privadili in navezali.

× **Pozdravi pri raznih narodih.** Ako pri nas kdo zagradi koga za ovratnik in ga pošeno strese, se smatra to za razžalitev. Pri prebivalcih Polinezije in Melanezije pa je to njihov najlepši pozdrav. Na otočju Fidži nosijo mošje in žene krasna rdeča peresa zatakajena v lasih. Kadar se znanci med seboj zabavajo ali pa če jih obišče kak odličen gost, tedaj snamejo v znak visokega spoštovanja in prijaznosti peresa z glave in narede z njimi pred seboj velik križ, ki naj bi bil simbol trajnega prijateljstva. Na otoku Tahiti se pozdravljajo tako, da zvijejo svoje gornje oblačilo zelo tesno skupaj, nato pa zopet polagoma odvijajo. Japonci se še vedno poslavljajo po svojem starem načinu, da vržejo visoko v zrak svoje čevlje. Čim više in čim večkrat jih vržejo, tem večjo prijaznost pokažejo s tem dejanjem. V orientu pa je splošno ta navada, da se pri pozdravu prekrizajo roke na prsih in da se pri tem globoko priklonijo. Dvig roke, ki je veljal za pozdrav pri starih Rimljanah in drugih tedanjih narodih, skušajo sedaj fašisti v Italiji zopet uvesti.

× **Kače in topli vreli.** Neki francoski učenjak, ki se je mnogo bavil s proučevanjem kač, zlasti njihovega strupa, je nekoč lovil kače v bližini ognjenika Mont Doré. Naenkrat je opazil celo množino kač na takem prostoru, na katerem bi jih sploh ne bil pričakoval. Preiskal je vse ozemlje, a ni mogel odkriti ničesar, kar bi mu pojasnilo ta pojav. Isto je videl učenjak tudi naslednje leto. Slučajno so ravno tam gradili železnico. Ko so delavci začeli kopati tudi na omenjenem kraju, so nenadoma prišli do toplega vreca. Na podlagi tega je francoski učenjak izvajal, da so kače silno občutljive za zemeljsko toploto in da čutijo vsako najmanjšo temperaturno razliko v tleh, zaradi česar tudi takoj doznajo za vse tople vrele, ki so pod zemljo, ako se ne nahajajo pregloboko.

× **V sanjah se je hotel obesiti.** V Ratisbonni se je pripetil v hiši neke vdove izreden dogodek, katerega glavni junak je bil 18letni sin vdove. Neke noči se je vdova naenkrat zbudila; zdelo se ji je, da čuje iz sosednje sobe, kjer je spal njen sin, sumljivo hropenje. Na smrt prestrašena je planila iz postelje in odprla vrata. Nudil se ji je grozen prizor: njen edini sin je visel z zanjko okoli vratu na kljuki okna. Kljub razburjenosti je imela vdova toliko prisotnosti duha, da je planila k sinu in mu prerezala vrv. Njena pomoč ni prišla prekasno: mladenič je še živel in je v

nekaj trenutkih bil zopet pri zavesti. Mati je sina seveda najprej vprašala, kaj ga je gnalo v smrt. Toda sin ni vedel ničesar o kakem samomoru. Sprva se ji je še smejal, češ, da se norčuje iz njega ali pa se ji je moralo o njegovem samomoru le sanjati. Še nikdar ni nutil na samomor in nikakor se ni sit življenja. Ko pa je mati le zatrjevala, da ga je našla obešenega na oknu, je začel razmišljati. Končno se je le domislil. Sanjalo se mu je, da se je dogovoril z nekaterimi tovariši, da se bo poskusil za šalo obesiti. No, ta šala bi bila kmalu postala resnica.

× **Ustrelil sestro iz sočutja.** Primer umora iz sočutja se je te dni dogodil v Krakovu. 21letna absolventinja konservatorija v Krakovu Vanda Ahtova je bila internirana v umobolnici. Ker se je pritožila, da ne ravna z njo lepo, so jo starši vzeli domov. Komaj je prestopila prag rodne hiše, je Vanda začela divjati in razsajati. Živčni napad je trajal vso noč. To divjanje sestre je tako vplivalo na njenega brata Jurija, 24letnega slušatelja tehnične visoke šole, da je zgrabil revolver in ustrelil nesrečno sestro, da jo reši trpljenja. Brat se je sam prijavil policiji.

× **Uvedba krščanskega koledarja v Turčiji.** Turška narodna skupščina je sklenila, da se tudi v turški republiki obvezno uvedeta z novim letom krščanski koledar in evropska razdelitev dneva.

× **Visoke pete pred 5000 leti.** Pri izkopavanjih v Severni Afriki so našli sandale, ki so imele precej visoke pete. Moda visokih pet je torej prav starega izvora.

Nekaj za mladino

BELA ŽENA.

(Nemška pravljica.)

Neki star ovčar je često pasel svojo čredo ob robu gozda in slišal pogostokrat od skalnate stene lepo petje. Nekoč se je opogumil in šel gledat, odkod prihajajo glasovi. Našel je čudovito lepo snežnobelo ženo, ki je sedela na kamnu.

Povabila ga je k sebi in dejala: «Pridi jutri zopet! Videl me boš kot kačo v skalni duplini. V ustih bom imela ključ, ki mi ga moraš vzeti. Toda ne boj se! Jaz bom namreč od samega veselja skočila v zrak, ker se mi bo bližala moja rešilna ura. Ključ ti bo odprl podzemeljsko skrivališče, kjer se nahajajo ogromni zakladi, na katere sem po neumnosti bila nekoč navezana, dočim sem pustila siromake stradati. Zato nimam po smrti miru. Če se boš pa ti bal, vzemi še dva moža s seboj. Vsakdo izmed vas bo prejel dovolj plačila!»

Ovčar pa ni nobenemu človeku ničesar privoščil in se je podal drugega dne sam na drzno podjetje. In res je videl v votlini ogromno zeleno kačo, ki je imela v ustih zlat ključ. Trikrat je stopil h kači in ji hotel vzeti ključ, toda vsakokrat je skočila skrivnostna žival pokonci in stared se je prestrašeno umaknil. Obupan je šel domov in bil sam nase jezen, ker ni mogel priti do zaklada.

Ko je naslednjega dne zopet pasel čredo ob gozdu, je slišal žalostno plakanje in jadikovanje. Takoj nato se je pokazala bela žena in govorila: «Tvoja skopost te je zavedla, da si prišel sam. Ko bi tudi drugim kaj privoščil, bi bila tudi tebi sreča mila in jaz bi bila rešena. Zato bom morala jaz sedaj tako dolgo trpeti, da bo seme od te jelke padlo na tla in da bo iz semena zrastle drevo. Iz drevesa bo žagar napravil deske in iz teh desk mizar zibelko. Prvi otrok, ki bo položen vanjo, me lahko reši.

Med glasnim jadikovanjem je izginila uboga žena.

Ovčar je gledal za njo in je opazil, kako se je naenkrat spremenila v zeleno kačo in se skrila v goščavi.

MODRA LUČ.

Napravi si stenj iz bombaža in ga namoči v raztopini lugove soli ali kalija. Ta stenj naglo posuši in ga daj v svetiljko s špiritom. Luč, ki jo dobiš, je modre barve.

Prislovice

Slon, katerega napravijo mnoge zakonske žene iz komarja, je uničil že marsikateri zakon.

Obstoje poklici, ki moža sicer ne rede, ga pa zato požejo.

Žena nosi ime moža, zato pa mora on nositi njene nazore in življenske navade.

Človeka nagovoriš nehote s tili, ako mu priznaš svojo ljubezen ali ako je mrtev in se torej v obeh primerih ne more braniti.

Listnica uredništva

Prevalje. Sliko bomo prinesli.

Kobilje. Sliko prinesemo v prihodnji številki.

Mala Nedelja. Obrazi na sliki so žal premajhni, zato se ne da napraviti količkej jasen kljše.

Gozd pri Kamniku. Dopis je, žal, proti tiskovnemu zakonu.

Podgrad pri Novem mestu. Dopis je deloma proti tiskovnemu zakonu, deloma pa je že zastarel.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Sumničenje.

Ahacij je srečal starega znanca Onufrija, ki je bil ves opraskan po licu. Čim je zapazil njegove rane, ga je pomenljivo in porogljivo pogledal.

Onufrij (ki je zaslutil, kam merijo znančeve misli): «O, ti se motiš! Padel sem s kolesa, ker »ženjen še sploh nisem...»

Nevarno.

Žena (ki ima zlato zobovje): «Ako zaradi te stvari res pride birič v hišo, mu bom že pokazala zobe.»

Mož: «Bolje, da ne, ker ti bo še zobe zarubil.»

Debel konj in mršav gospodar.

Mršavi Jernejček je peljal težak voz z debelim konjem, ko ga je srečal njegov prijatelj Gašper in ga vprašal: «Kaj pa ti daješ konju, da je tako debel?»

Jernejček: «Veš, dragi, konju je treba dajati kruha...»

Gašper: «E, se mi je zdelo, da ješ seno ti, na mesto konj, ker si tako mršav.»

Razgovor.

Zguba: «No, kako je s teboj? Kje si nastavljen?»

Motovilec: «Na gimnaziji kot profesor.»

Zguba: «A kje je tvoj brat?»

Motovilec: «Na sodišču.»

Zguba: «Sodnik?»

Motovilec: «Ne, ne, zaprt je zaradi tatvine.»

Roparski napad.

Neznanec (na ulici): «Oprostite, gospod, ali je kje tu v bližini kakšen stražnik?»

Nagovorjeni: «Nobenega ni. Semkaj prihajajo sploh zelo redko.»

Neznanec: «Hvala za pojasnilo. Dvignite takoj roke, da vam izpraznim žepel.»

Nemarnost.

Fotograf: «Slika se ni dobro posrečila, kajti vaš mož je bil pri fotografiranju preveč nemiren.»

Žena zidarja: «Da, da, slikati bi ga morali pri delu. Takrat je on najmirnejši.»

Preteklost in sedanjost.

Žena (v parku): «Jakec, ali se še spominjaš, ko sva pred davnim časom tukaj stala in si me vprašal za roko, kako sem jaz zastoj iskala besed?»

Mož: «Dobro se spominjam. Saj je bilo zadnjikrat, ko sem te videl, da ti je bil zvezan jezik.»

Njena pamet.

Gospa (služkinji): «Urška, poglejte na barometer v vrtu.»

Služkinja: «Tako.»

Gospa (po petih minutah): «No, kaj je?»

Služkinja: «Je še vedno tam.»

Iz šole.

Učitelj: «Dragi otroci, ptice selivke so takšne ptice, ki nas pred zimo zapustijo in odidejo v toplejše kraje. Ko mine zima, pa se zopet vrnejo. Takšne ptice so n. pr. lastavice, kukavice, štorljke... Kaj pa ti maješ z glavo, Mihec?»

Mihec: «To pa že ni res. Prav natančno vem, da je štorljka baš pozimi prinesla meni bratca.»

Zakon iz sovraštva.

Neki obubožani grof se je oženil z bogato židovko. O tej senzaciji so se razgovarjali v neki družbi in je Peter menil: «Ta poroka se je gotovo izvršila iz ljubezni.»

«Prav brez ljubezni je bilo,» je ugovarjal Pavel, čta zakon je sklenjen iz sovraštva.»

Peter: «Kako to misliš?»

Pavel: «Takole: Ona je židovka ter je kot takšna sovražila svoje pokolenje, a on je sovražil svoje siromaštvo.»

Previdnost.

Dvorski norec na dvoru enega nekdanjih francoskih kraljev je v svojih šalah pogostokrat napadal visoko dvorsko gospodo, ki ga je zaradi tega začela sovražiti. Ko je nekoč zelo razžalil visokega dostojanstvenika, mu je ta zagrozil, da ga bo umoril.

Prestrašeni dvorski norec se je podal h kralju, mu potožil ter ga prosil zaščite.

Kralj mu je odgovoril: «Ne boj se ničesar. Ako si bo kdo upal ubiti te, bo četrto ure nato visel na vešalih.»

«Ah, gospodar,» je odgovoril šaljivec, «ali ne bi rajše dali njega obesiti četrto ure prej?»

Njegova najdražja.

Gašper: «Kaj dela Urška, tvoja najdražja?»

Miha: «O, ta že ni več moja najdražja, sem že z njo poročen.»

Neprijeten dodatek.

Gost je naročil v gostilni jed, v kateri je našel več dolgih las.

«Nisem ljubitelj take primesi,» je omenil natakarju. «Prosim, denite jih drugje na poseben krožnik.»

Ustvarjanje Eve.

Katehet: «Ali bi mi znal kaj povedati o ustvarjanju Eve.»

Dijak: «Bog je rekel, da bi bilo moškemu preveč dobro, če bi bil sam.»

Nesreča.

Motovilec toži ves obupan svojemu prijatelju: «Poglej, prav tak sem, kakor svetopisemski Job! Blago so mi pokradli, hiša mi je pogorela in nazadnje mi je ušla še žena. Kaj se mi more zgoditi še hujšega?»

Zguba: «Ne prenašli se! To se ti lahko še primeri, da pride žena nazaj!»

Zagovorila se je.

Janez: «Koliko let ste stari, gospodična?»

Mica: «23 let.»

Janez: «In vaša mlajša sestra?»

Mica: «O, ta je pa že 26!»

Prepoznež.

Gustelj je bil povabljen na ženitovanje, a je kot običajno prišel prepozno.

Gospodinja je naglo odšla v kuhinjo in prinesla jedi, rekoč: «Gospod Gustelj, le jejte, ker bi sicer morala dati te ostanke svinjam.»

Izkoriščanje kratkovidnosti.

A.: «Zakaj profesor Smola doma ne nosi očal? Saj brez njih skoro nič ne vidi.»

B.: «Zabranila mu je žena, da bi bil doma čimbolj kratkoviden...»

Izrek o ženskah.

Ženska rada izda skrivnosti o drugih, le svoje skrivnosti čuva skrbno.

Sramežljivost je to, ako dekle pokrije z rokami oči, a odkrije noge celo preko kolena.

Moški izbere od dveh žensk eno, a ženska od dveh moških oba.

Vdovec je kot pes, ki je bil dolgo časa privezan na verigi, pa se je odtrgal.

Ženska laže podleže neiskreni laskavosti kakor besedam, izvirajočim iz resnične ljubezni.

Lep kompanjon.

Dogovorila sta se dva človeka, da začneta skupno trgovino. Eden je bil bogat, a drugi siromak.

«Kako sta mogla vidva skleniti kompanijo?» je menil siromakov prijatelj, «saj si ti brez vsake pare.»

«To je prav lahko: on ima denar, a jaz bogate izkušnje. Čez dve leti pa bo imel on izkušnje, a jaz denar,» je odgovoril siromak.

Pred sprejemom v službo.

Ravnatelj: «Preden Vas sprejemem v službo, Vam moram postaviti nekoliko vprašanj. Ali kadite in pijete?»

Prosilec: «Ne, gospod ravnatelj.»

Ravnatelj: «Ali kvartate?»

Prosilec: «Nikdar.»

Ravnatelj: «Ali preklinjate in psujete?»

Prosilec: «Tudi ne.»

Ravnatelj: «Kakšen človek pa ste, za vraga?»

Prosilec: «Oženjen, gospod ravnatelj.»

Kar je že dedom in roditeljem pomagalo, to bo pomagale tudi Vam! Elsa flujd, da, samo «Elsaflujd!» To že skozi 27 let priljubljeno domače sredstvo s svojo mnogokratno uporabo odznotraj in odzunaj kot ublažitelj bolečin! Umiivanje in drgnjenje z Elsaflujdom krepi in jača Vaše telo, stori Vas zmožne kljubovati prehlajenju in Vam pripravlja užitek. En sam potkus je izpreobrnil mnoge, ki niso hoteli verovati in

Nikjer tako dobro in ceno kot pri **Tekstilbazarju** je blago! Kdor pride v Ljubljano, naj si ogleda cene blaga pri

Tekstilbazarju na Krekovem trgu 10

ali pa pišite po cenik.

Od 25. maja naprej zopet za četrtino znižane cene.

jih privedel, da iz hvaležnosti še dalje priporočaj Fellerjev «Elsaflud». Tudi Vi boste storili isto, ako naročite za poizkus 6 dvojnati ali 2 veliki specialni steklenici za 63 Din ali da Vam pride še ceneje: 12 dvojnati ali 4 velike specialne steklenice za 99 Din pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju v Stubici Donji, Elsatrg 360, Hrvatska.

MALI OGLASI

Delavci in hlapci!

104

Uprava lesne družbe Jezersko v Kokri nad Kranjem potrebuje večje število delavcev in hlapcev. Hlapci morajo biti vajeni prevažanja lesa, pošteni in zanesljivi.

Vinski trgovci!

96

Lepa, obokana vinska klet v obljudenem kraju, ob cesti, na Dolenjskem — brez konkurence — se prodaja ali da v najem. Zastopnik (kletar-poslovodja) na razpolago. Informacije daje Josip Senica, Dobrnič pri Trebnjem.

Vsi izletniki,

99

ki posetijo Vrhniko, naj ne pozabijo obiskati prekrasno Močilniško sotesko, izvir Ljubljane in Sv. Antona. Za jed in pijačo je vsestransko preskrbljeno. Za obilni obisk se priporoča Franc Brenčič, gostilničar na Vrhniku.

Proda se:

100

1 kosilni stroj za travo znamke Cormick, 1 obračalnik za seno z vilami, 1 bik montafonske pasme za plemo. Pojasnila daje Fr. Malásek, Grm pri Novem mestu.

Kroje (muštre)

102

vsakovrstne, po poljubnih modelih, izdeluje in razpošilja za dame, gospode in otroke Alojzij Knafelj, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica št. 2, I. nadstr.

Poceni prodam

103

dobro ohranjeno Lubasovo harmoniko. Vinko Ažman, Kovor, pošta Križe na Gorenjskem.

Kupci, pozor!

Ugodna prilika!

Krasno majhno posestvo z vinogradom, četrt ure od premogokopa, se prodaja za 20.000 Din. — Vpraša se pri Josipu Posiloviču, Zibika - Pristava.

105

Prodajam 10 vagonov bukovega oglja.

Naslov pove uprava «Domovine».

94

Sadjevec

87

prvovrsten in mošanska jabolka prodaja A. OSET, Maribor.

Štajerska klet Oset v Mariboru

NARODNI DOM

Izvrstno vino.

Kegljišče.

Srebrne krone, goldinarje in zlatnike

85

kupuje URBANC, Narodni dom, Maribor.

51

Kot nagrada

novi dvokoli ali sportni voziček!

Kdor kupi ali posreduje, da prodaja podpisana tvrda 10 novih dvokoles ali otroških vozičkov v letošnjem letu, dobi kot nagrado novo dvokolo, kompletno z angleško pnevmatiko, ali otroški sportni voziček. — Zahtevajte cenik! — Prodaja tudi na obroke. — Največje skladišče dvokoles, otroških vozičkov in pnevmatik. — «Tribuna», P. B. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Razprodaja.

Oblastveno dovoljena prostovoljna razprodaja.

Prodajalo se bo:

ure, verižice, uhani, prstani, zapestnice, namizna oprava iz pravega in kina srebra, živalni stroji in dvokolesa za moške in ženske itd.

Ne zamudite ogledati si ugodne prilike.

Na mnogobrojni obisk vabi tvrdka

Jos. Šelovin-Čuden, Ljubljana

Mestni trg 13.

101

Advokat dr. Josip Lavrič

vljudno naznanja, da je

otvoril svojo odvetniško pisarno v Ribnici

(v Prajerjevi hiši)

98

TRI

Čisto
belo in duhteče
je perilo oprano s
TRI

TRI olajša pranje, ker razkroji sam od sebe vso nesnago,

TRI bel pa ne razjeda tkanine,

TRI je tudi za najfinejše
perilo
neškodljiv!

Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic

V LJUBLJANI

izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejši obrestni meri. Nakup in prodaja valut in deviz. Daje vsakovrstne kredite in preduj na.

14

Poceni užitek

za Vas je: umivajte se z »Elsa« mila! Poznavalci pravijo: Fellerjeva Elsa-mila so od vsega dobrega najboljša! Ta mila zdravja in lepote niso samo toaletna mila prijetno dišeča in močno se peneča toaletna mila, temveč imajo v sebi tudi še medi-

cinsko preizkušene in dobro delujoče sestavine, ter so torej koristna proti pegam, lišajem in različnim nečistostim kože. One store kožo mehko, nežno in kljubujočo učinkom vode in mrzlega zraka. Dobi se 5 vrst Elsa-mil: Elsa lilijino mlečno milo, Elsa glicerinsko milo, Elsa boraksovo milo, Elsa milo za britje, Elsa katransko ali šampon-milo. Za preizkušnjo 5 kosov Elsa mila

že obenem z zavojnico in poštnino za 52 Din proti v naprej poslanem denarju. Po povzetju za 10 Din več (za poštnino). Naročila naj se pošljejo lekarnarju Eugen V. Felleru u Stubi Denjaj, Elsatrg 860, Hrvatska.

Posamezne steklenice Elsa-fluida se dobe v lekarnah in sorodnih trgovinah ob znižanih cenah po 9 Din.

REVMATIZEM

Zahvalna izjava.

Zelo spoštovanemu g. dr. I. Rahlejevu
Beograd.

Prejel sem steklenico Vašega zdravila »Radio Balsamika«, katero sem uporabil po navodilu. Po treh dneh sem dobil dober tek in mirnejše spanje. Potrebujem še dve steklenici, zato mi jih čim nhitreje pošljite po povzetju. Imel bi jih rad že čez deset dni, ker je prva pošiljka zadostovala polnih 21 dni.

Dosmrtno se Vam zahvaljujem za čudodelno zdravilo in ozdravljenje

Plav, 7. oktobra 1925. s spoštovanjem

Rade Popović, svečenik.

Zdravilo »Radio Balsamika« prodaja in pošilja po povzetju laboratorij »Radio Balsamika«, Beograd, Kosovska ulica 43.

Po vsej Sloveniji gre glas:
Le »Domovina« je za nas!

Vsak hoče kupiti trpežno obutev

ne vé pa kje se ta dobi. Povemo vsem,
da se odslej dobijo najboljši, lepo izdelani
čevlji po najnižjih cenah

samo pri »Doka«

trgovina s čevlji

97 a

Ljubljana, Prešernova ulica

v veži pri »Perlesu« zraven glavne pošte

Semensko ajdo

prvovrstno

82

nudi naiceneje

Pavel Bertoncej
valjčni mlin, Domžale.

KOLESA

kupite najbolje pri tordki

42

in vse potrebščine

OSRAM
žarnice

EXCELLA
šivalni stroji.

Poravnajte naročnino!

Ivan Kravos, Maribor

Aleksandrova cesta št. 13

Zaloga vsakovrstnih usnatih torbic in kovčkov, gamaš, nahrbtnikov, oprem za konje, kakor tudi pritliklin. Kovčki za vzorce in potnike so izvrše natančno po naročilu v lastni torbarski delavnici na Slomškovem trgu št. 6.

53a

J. GOREC

Ljubljana, Dunajska cesta 1 v palači
Ljubljanske kreditne banke in Gospo-
svetska cesta 14 v hiši gostilne Novi svet.

J. STJEPUŠIN
SISAK

prilporeča

boljše tamburice, strune, par-
titure, sole in ostale potreb-
ščine za vsa glasbila

Odlikovan na pariški izložbi

Ceniki franko